

Cyngor Sir Penfro

Adolygiad Gwella

2020-21

Cyngor 14 Hydref 2021

Ble i gael rhagor o wybodaeth a Datganiad Cydymffurfio

Diben yr Adolygiad Gwella yw edrych yn ôl ar y flwyddyn 2020-21, er ein bod wedi estyn y cyfnod a adolygir tan fis Awst 2021 er mwyn rhoi adlewyrchiad gwell o'r flwyddyn eithriadol hon. Cyhoeddwyd y Cynllun Corfforaethol ar gyfer y flwyddyn 2020-21 ym mis Medi 2020 ac mae'r adroddiad hwn wedi'i strwythuro yn ôl yr amcanion llesiant yn y Cynllun hwn.

Mae'r Adolygiad hwn yn cyflawni ein dyletswyddau o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 i gyhoeddi gwybodaeth am welliant. Hon yw'r flwyddyn olaf y bydd yr adroddiad statudol hwn yn cael ei gynhyrchu ac o fis Mai 2022, bydd ein gofynion o ran adrodd ar berfformiad yn cael eu pennu gan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Mae'r Adolygiad hwn yn un o'r ffyrdd yr ydym yn dangos sut yr ydym yn cyflawni ein dyletswydd datblygu cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

I gael copi o'r ddogfen hon mewn print bras, Braille, ar dâp sain neu mewn iaith arall, cysylltwch â: Dan Shaw ar 01437 775857. Mae gwybodaeth fanylach ar gael yn yr adran Cynllunio Gwelliant ar ein gwefan. Gallwch hefyd olrhain ein perfformiad diweddar trwy fwrw golwg ar yr adroddiadau rheoli perfformiad integredig a gyflwynir i'n Cabinet ac i'n Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu bob chwarter.

Rydym wastad yn awyddus i glywed eich barn. Mae'r adran Dweud Eich Dweud ar ein gwefan yn cynnwys manylion ein hymgyngoriadau cyfredol.

Cynnwys

Ble i gael rhagor o wybodaeth a Datganiad Cydymffurfio.....	2
Rhagair.....	3
Gwersi o'n Taith Wella	5
Ein hamcanion llesiant ar gyfer 2020-21	6
Ymateb i COVID-19.....	6
Trawsnewid	8
Addysg: Sir Benfro yn lle gwyh i ddysgu, byw a thyfu.....	13
Gofal Cymdeithasol: Byddwn yn gwneud beth bynnag a allwn i gefnogi pobl i fyw'r bywyd gorau y gallant tra'n canolbwyntio ar atal a sicrhau bod pobl sy'n agored i niwed yn ddiogel	16
Economaidd: Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo Sir Benfro fel lle gwyh i ymweld, byw a gweithio.....	18
Tai: Gwneud cartrefi fforddiadwy, gweddus ac addasadwy yn bosibl i bawb mewn lleoliadau cynaliadwy.....	22
Yr Amgylchedd: Byddwn yn hyrwyddo balchder yn Sir Benfro gan geisio gwella ei henw da fel lle am ansawdd amgylcheddol eithriadol.....	24
Mesurau perfformiad	28
Gwybodaeth ariannol	31

Rhagair

Rwy'n meddwl y gallwn ni i gyd gytuno bod 2020-21 yn flwyddyn eithriadol pan wynebodd y Cyngor heriau digynsail oherwydd pandemig COVID-19. Yn hollbwysig, fe ymatebon ni i'r heriau hynny ac fe gadwon ni bobl yn Sir Benfro yn ddiogel. Fe wnaethom hyn oherwydd ein staff hynod ymroddgar. Rwyf wedi gwneud ati i ddiolch i'r holl staff yn y negeseuon briffio wythnosol yr wyf wedi bod yn eu gwneud ers mis Ebrill 2020, ac fe hoffwn achub ar y cyfle hwn i ailadrodd fy niolch. Mae'r sefydliad cyfan, yn staff ac aelodau, yn llythrennol wedi achub bywydau.

Yn ystod y flwyddyn, fe gyflawnom ni nifer o dasgau cysylltiedig a oedd i gyd yn ychwanegol at y prif waith. Roedd hyn yn cynnwys: darparu dros £90m mewn grantiau busnes; darparu bwyd ac eitemau ymarferol eraill i gefnogi pobl a oedd yn agored i niwed yn glinigol ac yn gwarchod; creu hyb cymunedol i helpu cymunedau i roi cymorth; sefydlu tîm Profi, Olrhain, Diogelu i atal ymlediad y feirws; sefydlu tîm cyfathrebu newydd; a, hyd yn oed rhoi cymorth i adeiladu ysbyty maes. Mae gormod o enghreifftiau o'r gwaith yma i'w rhestru yn yr adroddiad hwn.

Er y bu tarfu aruthrol o ganlyniad i COVID-19, fe wnaethom sicrhau bod gwasanaethau hanfodol yn dal i redeg. Yn fy marn i, mae hyn i'w briodoli'n rhannol i'r cynnydd yr ydym wedi'i wneud ar ein taith wella, er enghraifft buddsoddi mewn gweithio'n ddoethach. Diolch i offer gweithio'n ddoethach, roedd y mwyafrif llethol o staff swyddfeydd yn gallu gweithio gartref. Fe wnaethom barhau i gasglu deunyddiau i'w hailgylchu a gwastraff, diolch yn rhannol i staff a adleoliodd ac rydym wedi darparu'r gwasanaeth hwn yn dda. Mae'r arwyddion cynnar yn dynodi ein bod wedi mynd y tu hwnt i'n cyfradd ailgylchu ar gyfer 2019-20, yr uchaf yng Nghymru ar gyfer y flwyddyn honno. Mae ein rhaglen gyfalaf wedi parhau hefyd, gan ddenu grantiau mawr, a ninnau wedi buddsoddi mewn ysgolion, canol trefi, trafnidiaeth a thai er ei bod yn anochel y tarfwyd ychydig ar y rhaglen yn ystod y don gyntaf.

Yn amlwg, o dan bwysau COVID-19, nid yw popeth wedi mynd fel a fwriadwyd. Bu'n rhaid i ni flaenoriaethu a bu oedi gyda pheth gwaith a gynlluniwyd. Rwy'n siŵr y byddwch chi i gyd yn rhannu fy rhwystredigaeth, yn union fel yr oedd ein rhaglen adeiladu tai cyngor yn dod i siâp a gwaith yn mynd rhagddo, bod ein contractwr wedi mynd i ddwylo'r derbynwyr gan achosi oedi.

Ond y prif bwynt yw ... mae COVID-19 wedi dangos ein bod yn fwy hyblyg, yn fwy arloesol ac yn fwy cydnerth fel sefydliad nag oedd unrhyw un yn ei feddwl cyn y pandemig. Mae'r sefydliad hwn wedi dangos agwedd hyderus ac mae angen y penderfyniad a'r optimistiaeth yma arnom yn y dyfodol.

Rydym wedi cynnal gwasanaethau ac wedi parhau â gwaith gwella presennol er bod y pandemig wedi tarfu'n aruthrol. Rwy'n falch o'r hyn y gwnaethom ei gyflawni yn 2020-21 a bydd yr hyn yr ydym wedi'i ddysgu'n ein rhoi mewn sefyllfa dda i barhau â'n taith wella.

Y Cyng. David Simpson, Arweinydd

Gwersi o'n Taith Wella

Dangosodd 2020-21 y gall y Cyngor gyflawni camau gweithredu y byddem wedi meddwl tan yn awr eu bod yn amhosibl. Trwy'r Adolygiad Sefydliadol a gyflawnwyd yn hydref 2020 roeddem yn gallu adnabod blaenoriaethau clir ar gyfer gweithredu yn y dyfodol:

- Sefydlu'r gwaith ar ddiwylliant sefydliadol (Diben, Dysgu a Chanlyniadau) ymhellach ar bob lefel o ran staff i ategu newid cadarnhaol mewn ymddygiadau.
- Sefydlu gwersi sefydliadol – lleihau'r galw yn sgîl methiant a dileu seilos.
- Newid arferion gweithio: symud tuag at weithlu ystwyth/ gweision cyhoeddus yr 21ain Ganrif
- Newid pellach i ddigidol – digidol yn ddiofyn. Canolbwyntio ar aeddfedrwydd data i newid i fod yn gyngor a alluogir gan ddata
- Cyfathrebu ac ymgysylltu
- Dull seiliedig ar reoli risgiau ar gyfer darparu a blaenoriaethu gwasanaethau a phennu blaenoriaethau â ffocws pendant (diben cyfunol)

Mae'r camau gweithredu hyn yn tanategu'r Rhaglen Wella newydd a'i threfniadau llywodraethu newydd. Fodd bynnag, bydd y Rhaglen hon yn gweithredu mewn amgylchedd allanol sydd wedi newid.

Mae COVID-19 wedi gwaethygu tueddiadau a oedd yn bodoli eisoes. Er enghraifft, mae wedi gwneud yr heriau a oedd eisoes yn anodd i ofal cymdeithasol yn waeth ac mae maint y materion hyn yn golygu bod angen ymateb gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU, nid dim ond gan y Cyngor. Er bod yr ymrwymiad i wneud buddsoddiadau sylweddol mewn gofal cymdeithasol gan Lywodraeth y DU yn rhywbeth i'w groesawu, mae cryn dipyn o'r manylion yn dal i fod yn aneglur. Mae COVID-19 wedi creu anghydraddoldebau drwyddi draw.

Ochr yn ochr â COVID-19, bu newid sylweddol mewn agweddau at y newid yn yr hinsawdd ac ymdeimlad newydd o frys i gyflawni camau gweithredu i liniaru effeithiau ac ymdrin â hwy. Ochr yn ochr â risgiau amlwg y newid yn yr hinsawdd, mae gennym hefyd gyfle i ddenu buddsoddiadau ynni gwyrdd. Mae hyn yn dwyn goblygiadau ar gyfer y modd yr ydym yn fframio amcanion llesiant yn y dyfodol, ond er mwyn cynyddu'r rhain i'r eithaf, bydd angen i ni weithio'n gyflym.

Er gwaethaf heriau enfawr a phwysau blaenorol ar y gyllideb, fe gyflawnom ni gyllideb fanteoledig ar gyfer 2020-21 gyda gwariant alldro refeniw net o £234.3m. Mae hynny £0.8m yn llai na'r alldro a ragamcanwyd yn Chwarter 3 (Cyfnod 9) ar gyfer y flwyddyn. Mae'r cyfrifon ar gyfer y flwyddyn hon yn fwy cymhleth nag arfer o ganlyniad i grant ychwanegol a'r Gronfa Galedi COVID-19. Fe gronnwyd cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi gan ddisgwyl costau yn y dyfodol. Fodd bynnag, mae heriau sylweddol o ran y gyllideb yn dal i fodoli.

Ein hamcanion llesiant ar gyfer 2020-21

Caiff ein Hamcanion Llesiant ar gyfer 2020-21 eu rhestru isod. Fodd bynnag, ni allwn adrodd yn ôl ar y flwyddyn heb roi peth ffocws i ymateb i COVID-19 ac mae'r adolygiad hwn yn dechrau â'r pennawd yma:

- Trawsnewid: Technoleg; Diwylliant a Pherthynas.
- Addysg: Sir Benfro yn lle gwyh i ddysgu, byw a thyfu.
- Gofal Cymdeithasol: Byddwn yn gwneud beth bynnag a allwn i gefnogi pobl i fyw'r bywyd gorau y gallant tra'n canolbwyntio ar atal a sicrhau bod pobl sy'n agored i niwed yn ddiogel.
- Economaidd: Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo Sir Benfro fel lle gwyh i ymweld, byw a gweithio.
- Tai: Gwneud cartrefi fforddiadwy, gweddus ac addasadwy yn bosibl i bawb mewn lleoliadau cynaliadwy.
- Yr Amgylchedd: Byddwn yn hyrwyddo balchder yn Sir Benfro gan geisio gwella ei henw da fel lle am ansawdd amgylcheddol eithriadol.

Ymateb i COVID-19

Mae llawer o enghreifftiau o'r modd y gwnaethom ymateb i'r pandemig drwy'r adroddiad hwn. Er enghraifft, fe gewch wybodaeth am grantiau busnes yn yr adran ar yr economi. Fodd bynnag, mae'n werth gwneud sylwadau ar wahân am graidd ein hymateb i COVID-19, cadw pobl yn ddiogel a sut y gwnaethom gyfathrebu gyda thrigolion, busnesau ac ymwelwyr. Mae'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol wedi ystyried cyfres o adroddiadau ar adfer o COVID-19, gyda'r diweddaraf o'r rhain ar 16 Medi 2021.

<https://mgenglish.pembrokeshire.gov.uk/documents/s62577/20210827%20COVID-19%20Recovery%20Corporate%20OS%20Committee.pdf> . Mae'r adroddiad hwn yn bwrw golwg yn ôl ar yr ymateb dros gyfnod y pandemig yn ogystal â nodi meysydd i ganolbwyntio arnynt yn y dyfodol ar gyfer gwasanaethau unigol y Cyngor ac ar gyfer y sefydliad ei hun.

Sicrhau diogelwch, cefnogaeth a llesiant hirdymor ein cymunedau, yn enwedig i'r rhai mwyaf agored i niwed.

Fe wnaeth COVID-19 hi'n angenrheidiol newid prosesau penderfynu'r Cyngor. Mabwysiadwyd y Model Penderfynu ar y Cyd sydd wedi'i fwriadu i helpu arweinwyr i wneud penderfyniadau effeithiol gyda'i gilydd. Mae manylion pellach sy'n egluro sut yr oedd y broses hon yn gweithio mewn gwirionedd a sut yr oedd gwybodaeth yn llifo o gelloedd 'efydd' a oedd yn gwneud gwaith manwl trwy'r gell reoli 'arian' ac yn olaf i'r gell reoli 'aur' yn yr adroddiad diweddaraf ar adfer o COVID-19 y cyfeirir ato uchod.

Mae'n werth nodi y bu gan y Cyngor rôl uniongyrchol o ran cadw pobl yn ddiogel. Mae hyn yn cynnwys dosbarthu Cyfarpar Diogelu Personol, sefydlu tîm i gyflawni swyddogaethau Profi, Orlhain, Diogelu, a chymorth gyda brechu a phrofi. Mae staff o'n hadain Refeniwiau a Budd-daliadau wedi bod yn dosbarthu taliadau Hunanynysu ar ran Llywodraeth Cymru ac mae'r cynllun wedi cael ei estyn tan 31 Mawrth 2022.

Cyfathrebu

Mae COVID-19 wedi ei gwneud yn angenrheidiol newid y modd yr ydym yn cyfathrebu gyda chwsmeriaid. Er mwyn cadw pobl yn ddiogel, roedd angen i ni roi negeseuon eglur yn erbyn cefndir o gyngor arbenigol a oedd yn newid yn gyflym yn ogystal ag ymateb i'r sefyllfa ar lawr gwlad. Roeddem eisoes wedi adnabod angen i wella trefniadau cyfathrebu a chafodd Her Cymheiriaid Cyfathrebu a gefnogwyd gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol ei gohirio o fis Ebrill 2020 tan fis Rhagfyr 2020. Gweler yr adran Trawsnewid / Datblygu ein Rhaglen Wella am ragor o fanylion.

Ar ddechrau'r pandemig, fe wnaethom greu tîm cyfathrebu a gosod ffocws cryfach o lawer ar sianeli digidol i rannu negeseuon allweddol er mwyn cyrraedd cynulleidfao eang. Bu'r Prif Weithredwr a'r Arweinydd yn cynhyrchu fideos wythnosol, yn rhoi gwybodaeth i drigolion ac yn tawelu eu meddyliau. Fe gynhaliom ni nifer o ymgyrchoedd hefyd, yn enwedig mewn perthynas â rheoli'r economi ymwelwyr a rheoli'r tensiynau a oedd yn amlwg ar ôl codi'r cyfyngiadau symud cyntaf.

Rydym bellach yn defnyddio data a chudd-wybodaeth i drefnu'r modd yr ydym yn cyfathrebu gyda'n cwsmeriaid a'n rhanddeiliaid. O hyn gallwn ganfod y themâu ymgysylltu y mae gan bobl ddiddordeb ynddynt, a defnyddio hyn i dargedu gwaith cyfathrebu yn y dyfodol. Rydym hefyd yn datblygu neges fwy eglur o lawer ynghylch sut yr ydym yn gwella llesiant yn Sir Benfro.

Rhan o gyfathrebu da yw'r sgysiau yr ydym yn eu cael gyda thrigolion a rhanddeiliaid a sut yr ydym yn codi'r prif negeseuon o ymgynghoriadau ffurfiol. Rydym wedi rhoi meddalwedd ymgynghori ac ymgysylltu newydd o'r enw 'Bang the Table' ar waith sy'n cyflymu'r broses o ddadansoddi ymgynghoriadau ac yn ei gwneud yn bosibl cyflawni dadansoddiad mwy soffistigedig. Ceir enghreifftiau yn yr adran *Dweud Eich Dweud* ar ein gwefan.

Fe wnaeth yr Her Cymheiriaid Corfforaethol a'r Her Cymheiriaid Cyfathrebu ill dwy nodi, o'i gymharu â chynghorau eraill, bod gan Sir Benfro dîm cyfathrebu canolog bach. Mae capasiti strategol ychwanegol wedi cael ei greu trwy weithio ar y cyd gyda Chyngor Sir Fynwy. Mae eu Pennaeth Cyfathrebu'n gweithio gyda ni am weddill y flwyddyn i drefnu sut yr ydym yn datblygu arbenigedd cyfathrebu. Fel rhan o hyn, rydym yn sefydlu rhaglen datblygu sgiliau ar gyfer cyflogeion cyfathrebu fel bod ganddynt brofiad o gyfathrebu aml-sianel ac integredig.

Trawsnewid

Datblygu ein Rhaglen Wella

Yn ystod y deunaw mis diwethaf, rydym wedi diweddarau ein Rhaglen Drawsnewid. Cafodd yr Her Cymheiriaid Corfforaethol a'r Her Cymheiriaid Cyfathrebu gysylltiedig ill dwy eu cyhoeddi yn 2020-21 <https://www.pembrokeshire.gov.uk/improvement-planning/how-do-we-know-whether-or-not-we-are-improving> . Roedd y ddau adolygiad yn seiliedig ar fethodoleg brofedig sy'n defnyddio arbenigwyr o awdurdodau lleol eraill sy'n llywio gwelliant a arweinir gan y sector.

Comisiynwyd yr adolygiadau gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol (gyda chefnogaeth lawn Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru) ac maent yn debyg i'r trefniant perfformiad newydd yn y Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau sy'n cynnwys hunanasesiadau blynyddol a ategir gan Asesiad Cymheiriaid Corfforaethol o leiaf unwaith bob pum mlynedd.

Mae'r argymhellion yn y ddau adroddiad yn cwmpasu gwelliannau mewn ystod o feysydd corfforaethol o: sut yr ydym yn gweithio gyda chymunedau, i wella prosesau corfforaethol: perthnasoedd ar lefel uwch arweinwyr: sicrhau bod uchelgeisiau trawsnewid yn cael eu perchenogi ar y cyd a hefyd, cyfathrebu.

Mewn ymateb i'r adroddiadau, a chyda chymorth y Gymdeithas Llywodraeth Leol, fe ddatblygom ni Raglen Wella y cytunwyd arni yng nghyfarfod y Cyngor ym mis Mai 2021. Mae hon yn nodi cyfres o gerrig milltir dilyniannol i ddatblygu gweithrediad corfforaethol y Cyngor fel bod y rhain yn llywio gwelliant ac yn dwyn deilliannau gwell i bobl a chymunedau Sir Benfro. Gweler <https://mgenglish.pembrokeshire.gov.uk/documents/s61274/Appendix%20Atodiad%201.pdf> .

Mae'r Rhaglen wedi'i bwriadu i fod yn ddogfen fyw. Mae eisoes wedi rhoi egni ar gyfer gwaith gwella ac mae cynnydd da'n cael ei wneud arni. Er enghraifft mae strwythur newydd ar gyfer cyfarfodydd yr Uwch Dîm Arwain wedi cael ei fabwysiadu, recriwtio Prif Weithredwr; cyflwyno cynlluniau gwasanaeth tymor canolig; a recriwtio hyfforddai o'r Rhaglen Genedlaethol Datblygu Graddedigion.

Rydym wedi symleiddio trefniadau llywodraethu'r Bwrdd Trawsnewid blaenorol ac mae Bwrdd Gwella a Thrawsnewid newydd wedi cael ei greu. Bydd y corff trawsbleidiol hwn o aelodau etholedig yn llunio'r Rhaglen Wella a'r rhifynnau pellach ohoni. Bydd y Bwrdd Gwella a Thrawsnewid hefyd yn cydweithio gyda Chadeiryddion Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu fel bod materion gwella a thrawsnewid yn gallu cael eu harchwilio ymhellach gan eu Pwyllgorau. Tasg bwysig arall i'r Bwrdd fydd goruchwyllo'r broses o dreialu Asesiad Panel o Berfformiad yn 2022. Bydd hwn yn gwneud gwaith dilynol mewn perthynas ag adolygiadau cymheiriaid blaenorol ac yn profi'r fethodoleg ar gyfer y gyfundrefn perfformiad newydd sy'n dod i rym ar ôl etholiadau mis Mai 2022.

Yn gysylltiedig â'r trefniadau newydd ar gyfer goruchwyllo gwelliant, fe gytunodd Cyngor mis Mai 2021 i sefydlu Fforwm Polisi sy'n cynnwys, ymhlith eraill, Arweinwyr grwpiau gwleidyddol, Chadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu i ystyried materion strategol allweddol sy'n wynebu'r sir a'r Cyngor. Bydd hyn yn cysylltu â rhaglenni gwaith Trosolwg a Chraffu. Fe sefydlodd y Cyngor Banel

Cynghori hefyd i roi trosolwg allanol reolaidd ar y gwelliant. Bydd hwn yn cynnwys panel o gymheiriaid ac yn cwrdd am ryw hanner diwrnod bob hyn a hyn. Bydd y Panel Cynghori'n cael ei lywyddu gan y Bwrdd Gwella a Thrawsnewid.

Technoleg – Gwella cysylltedd digidol a dealltwriaeth ddigidol ledled y Sir,

Mae cysylltedd digidol mewn siroedd sy'n wledig yn bennaf fel Sir Benfro ar ei hôl hi o'i gymharu ag ardaloedd mwy trefol. Mae band eang bellach yn cael ei ddefnyddio mor eang, fel y gellir meddwl amdano fel cyfleustod, ochr yn ochr â chyflenwadau trydan a dŵr. Mae darparwyr y sector preifat yn annhebygol o gysylltu pob eiddo â band eang yn y tymor byr neu ganolig, ac os na chymrwyn gamau ar y cyd i fynd i'r afael â'r bwlch yma, bydd yn cael effaith ar lesiant pobl a bydd busnesau Sir Benfro dan anfantais gystadleuol.

Fe gychwynnom ni nifer o wahanol brosiectau i sicrhau bod pob cartref a busnes yn Sir Benfro'n gallu cael mynediad at fand eang all drosglwyddo data ar gyfradd gigabit ac rydym yn defnyddio cyllid o ystod eang o ffynonellau i gyflawni'r buddsoddiad sy'n ofynnol. Ein Tîm Ymgysylltu Gigabit yw wyneb cyhoeddus y prosiectau hyn, ac yntau'n rhyngwyneb cyfeillgar rhwng trigolion a'r mewnbwn technegol y mae ei angen. Mae prosiectau buddsoddi'n cynnwys Rhwydwaith Ffeibr Llawn Lleol (o fudd i safleoedd yn agos at adeiladau yr ydym yn berchen arnynt, megis ysgolion neu adeiladau gweinyddol), Seilwaith Digidol Bargen Ddinesig Bae Abertawe (sy'n defnyddio'r rhwydwaith cefnffyrdd i redeg ceblau) a buddsoddiad Band Eang Cyflym lawn Llywodraeth Cymru, sydd bellach yn ei 2il Gam.

Astudiaeth achos.

Ym mis Mehefin 2021, aeth y cysylltiadau cyntaf yn fyw yn ein prosiect band eang ffeibr a all drosglwyddo data ar gyfradd gigabit (1,000Mbps) yng ngogledd Sir Benfro. Roedd hyn yn benllanw ar fisoedd o waith caled gan ein tîm Sir Benfro Ddigidol a chan y cyflenwyr Broadway Partners. Rydym yn hyderus, oni bai am ein rhaglen ymyrryd, y byddai cymunedau gwledig yn syml heb fod ar y radar ar gyfer cyswllt ffeibr llawn. Bydd cysylltiadau'n dilyn yn y misoedd nesaf ledled yr ardaloedd peilot eraill, sef Crymch, Dale a'r Mot, lle gwnaeth trigolion hefyd ddewis Broadway Partners.

Technoleg: Annog pobl i symud i ffwrdd oddi wrth ryngweithiadau traddodiadol.

Yn sgîl y pandemig gwelwyd y newid i ddefnyddio dulliau digidol i gael mynediad at wasanaethau'n cael ei gyflymu ar draws y sector cyhoeddus a'r sector preifat yn eu cyfanrwydd. Mae COVID-19 wedi gorfodi cyflymder y newid sianeli o ryngweithio wyneb yn wyneb i ryngweithio dros y ffôn ac yn ddigidol. Mae'r ddwy ganolfan Gwasanaethau Cwsmeriaid (ynghyd â Neuadd y Dref ei hun) wedi bod ar gau i'r cyhoedd ers mis Mawrth 2020 er bod Adain y Gogledd ar agor yn rhannol bellach. Mae dulliau talu eraill ar gyfer papurau a darnau arian, megis y Swyddfeydd Post ar gyfer y Dreth Gyngor a Rhent yn dal ar gael.

Cafodd ein system Fy Nghyfrif ei hail-lansio ym mis Ebrill 2021. Yn ogystal â bod yn addas ar gyfer dyfeisiau symudol, mae'n haws i'w defnyddio, yn saff ac yn ddiogel, ac yn cynnig ystod ehangach byth o wasanaethau'r Cyngor ar-lein. Fe'i lanswyd yn dilyn ymgynghori ynghylch yr hyn yr hoffai pobl ei weld o'r system Fy Nghyfrif

newydd. Roedd yr ail-lansiad yn golygu bod rhaid i ni recriwtio defnyddwyr o'r dechrau un ac mae oddeutu 25,000 o gyfrifon newydd wedi cael eu hagog. Mae arlwygo di-arian, y dreth gyngor, rhenti tai ac archebion gwastraff yn rhoi cyfrif am 99% o'r holl drafodion. O'r £10.6m a gymerwyd mewn taliadau yn ystod mis Gorffennaf 2021, fe wnaed 11% trwy Fy Nghyfrif. Bwriedir gwneud gwelliannau i'r system yn y dyfodol, gan gynnwys Ei Orlhain a fydd yn galluogi pobl i weld y cynnydd sy'n cael ei wneud gydag unrhyw broblemau (megis twll yn y ffordd) y maent wedi'u codi'n flaenorol.

Rydym wedi rhoi taliadau di-arian ar waith mewn meysydd parcio er bod cysylltedd gwael â'r rhwydwaith wedi bod yn rhwystr i gam cychwynnol y prosiect hwn (mae llawer o'n meysydd parcio mewn lleoliadau gwledig). Yn y meysydd parcio arhosiad hwy (Salterns a The Green) mae galw uwch am daliadau di-arian er bod y newid o ddefnyddio darnau arian yn cymryd mwy o amser ar gyfer arosiadau byr, cost isel. Yn ystod y flwyddyn fe ddechreuom ni symud ymlaen gyda datrysiad PaybyPhone. Mae llawer llai o gymhlethdodau seilwaith band eang gyda hwn a bydd yn cyflymu'r broses o gyflwyno taliadau di-arian yn llawn.

Aeth y System Gwybodaeth a Rheolaeth Ariannol newydd yn fyw ar 1 Medi 2021. Y system hon yw un o'r darnau allweddol o seilwaith sy'n tanategu ein newid i systemau digidol newydd y gellir eu defnyddio "o ddechrau'r broses i'w diwedd". Bydd hefyd yn ei gwneud yn bosibl cael gwelliannau sylweddol yn soffistigeiddrwydd a rhwyddineb prosesau adrodd ariannol. Roedd hwn yn brosiect mawr a chymhleth sydd wedi cymryd yn hwy nag a gynlluniwyd yn gyntaf, a hynny'n rhannol o ganlyniad i COVID-19.

Er gwaethaf defnydd cynyddol o dechnoleg ddigidol, ac er bod rhai galwadau'n cael eu cymryd gan yr Hyb Cymunedol, roedd nifer a hyd cynyddol y galwadau'n golygu bod amseroedd ciwio cyfartalog yn hwy'r llynedd na dwy flynedd yn ôl, er bod gennym dri aelod o staff ychwanegol yn gweithio ar y ffonau ar gyfartaledd. Mae data ar gyfer chwe mis cyntaf y flwyddyn ariannol hon yn dangos amseroedd ciwio annerbyniol. Rydym eisoes wedi caffael system ffôn newydd a bydd hyn yn arwain at welliannau trwy roi mwy o hyblygrwydd i staff Canolfannau Cyswllt o ran ble maent yn gweithio. Hefyd, mae adolygiad mewnol i adnabod datrysiadau tymor byr, canolig a hir wrthi'n mynd rhagddo.

Bydd y llinyn Technoleg yn cael ei gefnogi gan newidiadau i wasanaethau a'r polisïau sy'n eu hategu, eto, gan adeiladu ar waith Dysgu Sefydliadol. Byddwn yn rhesymoli Strategaethau, Polisïau a Chynlluniau i fod yn gyson â'r blaenoriaethau sefydliadol ar ôl COVID-19, byddwn yn ailystyried y modd y Blaenoriaethir Gwasanaethau ac yn cwblhau'r rhaglen Ailddylunio Prosesau Busnes. Byddwn hefyd yn rhoi'r Strategaeth Rheoli Data ar waith mewn newid tuag at fod yn Gyngor a arweinir gan ddata.

Trawsnewid: Diwylliannol

Roeddem eisoes wedi cyflwyno trefniadau gweithio ddoethach cyn y pandemig, gyda llawer o staff yn gweithio gartref neu mewn adeiladau gwahanol o eiddo'r Cyngor fel rhan o'u patrwm gweithio arferol. Ar ddechrau'r cyfyngiadau symud, fe wnaethom greu gwasanaeth ystafell bost ddigidol i sicrhau bod gwybodaeth yn dal i lifo o gwmpas y sefydliad. Fel rhan o'r broses o ddatgloi prif adeiladau byddwn yn adolygu polisïau gweithio ac yn ailasesu faint o le mewn swyddfeydd y mae ei angen arnom.

Roedd arnom eisiau gwaredu adeiladau gweinyddol lle'r oedd yn bosibl, gan arbed costau, a chanolbwyntio gwariant ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer cwsmeriaid ac mae mwy o weithio gartref ac o bell yn ategu'r nod hwn. Yn ystod y flwyddyn rydym wedi bwrw ymlaen â gwerthu'r hen adeilad swyddfeydd yn Cherry Grove, yr hen lyfrgell yn Dew Street (ac yn rhagweld y bydd y prosesau i werthu'r ddau safle wedi'u cwblhau erbyn diwedd y flwyddyn ariannol hon) ac rydym yn ystyried opsiynau i'r dyfodol ar gyfer Adain y Gogledd, ar bwys Neuadd y Sir.

Cafodd yr Adolygiad Dysgu Sefydliadol ei ystyried gan y Pwyllgor Polisi a Chyn Penderfynu ym mis Ionawr 2021. Roedd yr adroddiad hwn yn cyfuno canfyddiadau o ystod o ffynonellau, gan gynnwys arolwg o weithio gartref a gynhaliwyd ym mis Mehefin 2020. Mae'r arolwg hwn wrthi'n cael ei ailadrodd fel rhan o gynlluniau ar gyfer dychwelyd yn rhannol at weithio mewn swyddfeydd. Canfu'r adolygiad dysgu sefydliadol rai themâu eang ar gyfer gwella'r modd yr ydym yn gweithio. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Sefydlu'r gwaith ar ddiwylliant sefydliadol (Diben, Dysgu a Chanlyniadau) ymhellach ar bob lefel o ran staff i ategu newid cadarnhaol mewn ymddygiadau.
- Sefydlu gwersi sefydliadol – lleihau'r galw yn sgîl methiant a dileu seilos.
- Newid arferion gweithio: symud tuag at weithlu ystwyth/ gweision cyhoeddus yr 21ain Ganrif
- Newid pellach i ddigidol – digidol yn ddiofyn. Canolbwyntio ar aeddfedrwydd data i newid i fod yn gyngor a alluogir gan ddata
- Cyfathrebu ac ymgysylltu
- Dull seiliedig ar reoli risgiau ar gyfer darparu a blaenoriaethu gwasanaethau a phennu blaenoriaethau â ffocws pendant (diben cyfunol)

I gael rhagor o fanylion gweler

<https://mgenglish.pembrokeshire.gov.uk/documents/s62577/20210827%20COVID-19%20Recovery%20Corporate%20OS%20Committee.pdf>

Trawsnewid: Perthynas

Cyn pandemig COVID-19 roedd cynnydd yn dechrau cael ei wneud i gryfhau'r perthnasoedd ar draws y sector cyhoeddus ehangach, er enghraifft rhwng Cyngor Sir Penfro a'r 77 o Gynghorau Dinas, Tref a Chymuned yn Sir Benfro. Fe achubon ni nifer o gyfleoedd i gydweithio'n fwy gydag asiantaethau a phartneriaid eraill i ddarparu gwasanaethau.

Mae'r adran ar Ofal Cymdeithasol yn rhestru'r gwaith yr ydym wedi'i wneud gyda'r trydydd sector a grwpiau cymunedol ar gydgyssylltu camau gweithredu ac ewyllys da cymunedau mewn perthynas ag ymateb i'r pandemig.

Rydym wedi parhau i weithio gyda Chynghorau Tref a Chymuned ar lefel darparu gwasanaethau, er enghraifft trwy negodi prosesau trosglwyddo asedau cymunedol. Rydym hefyd wedi rhoi egni newydd i'r ffordd yr ydym yn cyfathrebu gyda'r sector ac wedi cynnal cyfres o seminarau "Adferiad a arweinir gan ddinasyddion: gweithio'n well gyda'n gilydd" i rannu arfer da a datblygu rhaglen o waith. Un o ganlyniadau hyn fydd swyddog a fydd wedi'i neilltuo i gefnogi'r sector Cynghorau Tref a Chymuned. A

hithau'n cael ei lletya gan Un Llais Cymru, caiff y swydd ei hariannu'n rhannol trwy'r Grant Gwella Sir Benfro.

Addysg: Sir Benfro yn lle gwyh i ddysgu, byw a thyfu

Y cyd-destun ar gyfer ein camau gweithredu ar gyfer addysg yw arolygiad Estyn ym mis Rhagfyr 2019. Canfu hwn gryfderau megis bod gweledigaeth uchelgeisiol yn ei lle ond canfu hefyd feysydd lle mae angen gwelliant megis ffocws annigonol ar wella'r addysgu a bod yr arweinyddiaeth mewn ysgolion a'r safonau a gyflawnir gan ddisgyblion yn rhy amrywiol. Cyhoeddodd Estyn eu hadroddiad ym mis Chwefror 2020 ac fe gyflwynwyd ein Cynllun Gweithredu Ôl-arolygiad drafft ar gyfer Estyn i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Ysgolion ym mis Mehefin 2020. Mae amseriad yr adroddiad hwn, yng nghanol y pandemig ac yn ystod cyfnod y cyfyngiadau symud cyntaf yn tanlinellu'r pwys yr ydym yn ei roi ar fynd i'r afael ag argymhellion Estyn

Cynnal y dysgu yn ystod COVID-19

Fe gaeodd ysgolion i'r rhan fwyaf o ddisgyblion ar 23 Mawrth 2020 a rhoddwyd trefniadau dysgu ar-lein ar waith yn gyflym. Roedd hyn yn cynnwys datblygu cymorth i ddysgwyr trwy apiau, galwadau ffôn a phecynnau gwaith papur lle'r oedd eu hangen. Fe wnaethom hefyd ddarparu offer TG ar gyfer y rhai a oedd wedi'u hallgau'n ddigidol, gan gynnwys blychau rhyngwyd symudol (MiFi). Datblygwyd plattfform Dysgu Arlein Sir Benfro hefyd www.dysguarlein.com. Sefydlwyd darpariaeth dysgu ar-lein bwrpasol ar gyfer hyd at 280 o ddisgyblion yr oedd angen darpariaeth addysg arbennig arnynt.

Fe wnaethom barhau i gefnogi disgyblion a oedd â hawl i brydau ysgol am ddim, i ddechrau trwy ddarpariaeth "bachu a mynd" ac o fis Mai 2020 trwy ddarparu taliadau pythefnosol yn syth i mewn i gyfrifon banc teuluoedd oedd yn gymwys ar gyfer PYADd. Ar y cyd ag ysgolion, fe gynhaliom ni wiriadau lles ar ddisgyblion agored i niwed yr oedd ysgolion wedi'u nodi fel rhai yr oedd angen cymorth arnynt.

Cynhaliwyd arholiadau cyhoeddus yn 2020 a 2021, ond yn y ddau achos roeddent yn seiliedig ar asesiadau athrawon. Fe weithiom ni gyda'r byrddau arholi i gytuno ar raddau darogan ac rydym wedi rhoi gwybodaeth, cyngor a chanllawiau priodol i ddysgwyr i'w galluogi i baratoi ar gyfer pontio i'w llwybr ôl-16.

Canolbwyntio ar addysgu o ansawdd ym mhob ystafell ddosbarth, bob dydd i wella deilliannau a chyflymu'r cynnydd i'r holl ddisgyblion.

Fe sefydlom ni Weithgor Cynllun Gweithredu Estyn i barhau i adolygu'r Cynllun Gweithredu Ôl-arolygiad sy'n cwrdd yn fisol. Mae gweledigaeth ddrafft a thrywydd ar gyfer gwella wedi cael eu llunio a chawsant eu hystyried gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Ysgolion ym mis Mehefin 2021. Gan ddefnyddio dull cydweithredol, wedi'i gydgyllunio a oedd yn cynnwys penaeithaid, roedd y trywydd yn nodi pum blaenoriaeth

- Ffocws ar addysgu o ansawdd ym mhob ystafell ddosbarth
- Disgwyliadau uchel ar gyfer pawb gan gynnwys y rhai mwyaf agored i niwed
- Cryfhau arweinyddiaeth ysgolion
- Cryfhau recriwtio a chadw
- Cryfhau effaith gwaith ysgol i ysgol

I gael rhagor o fanylion gweler

<https://mgenglish.pembrokeshire.gov.uk/documents/s61589/AppendixAtodiad%20A.pdf>

Rhoi'r cwricwlwm newydd ar waith gan ganolbwyntio ar ddysgwyr sy'n wynebu risg

Ym mis Mehefin 2021 fe roddodd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu ystyriaeth i adroddiad ar ddysgu mewn lleoliadau awyr agored, rhywbeth sy'n cael sylw mawr yn y cwricwlwm newydd. Daeth yr adroddiad i'r casgliad bod angen cynnal awdit llawn o'r arfer cyfredol o "Ddysgu yn yr Awyr Agored" ym mhob Ysgol Gynradd a Lleoliad Gofal Plant yn Sir Benfro. Bydd yr awdit hwn yn mesur hyder Athrawon y Cyfnod Sylfaen i gyflwyno'r cwricwlwm newydd a sefydlu dysgu yn yr awyr agored. Bydd canfyddiadau'r awdit hwn yn bwydo i mewn i'r Asesiad o Ddigonolrwydd Cyfleoedd Chwarae 2022 ac yn nodi rhaglen o gymorth, a fydd yn cael ei rhoi mewn cynllun gweithredu.

Gwella deilliannau addysgol i ddisgyblion sydd mewn perygl o dangyflawni.

Rydym yn rhoi'r dull Codi Cyrhaeddiad Pobl Ifanc Ddiffeintiedig ar waith i fynd i'r afael â'r bwlch mewn cyrhaeddiad rhwng pobl ifanc sydd â hawl i brydau ysgol am ddim a'r rhai nad oes ganddynt hawl i brydau ysgol am ddim ac rydym wedi buddsoddi mewn Systemau Gwybodaeth Reoli newydd ar gyfer ysgolion i wella'r modd yr ydym yn defnyddio data – rhywbeth sy'n hanfodol i'r dull hwn.

Fe gyflawnom ni'r dull Ysgolion sy'n Deall Trawma (TIS), fel strategaeth allweddol i hybu ymarfer cynhwysol mewn ysgolion ac erbyn mis Chwefror 2021 roeddem wedi hyfforddi oddeutu 1,500 o staff ysgolion. Er bod cymariaethau'n anodd oherwydd effaith COVID-19, mae graddfa'r gostyngiad a welwyd mewn gwaharddiadau'n galonogol, a gallai fod yn dystiolaeth gynnar o effaith y gwaith Ysgolion sy'n Deall Trawma.

Rydym yn parhau i ddarparu gwasanaethau i gefnogi plant ag anghenion arbennig a gweithio mewn partneriaeth gyda theuluoedd a gwasanaethau ieuchyd a gofal. Er bod yr adborth gan Benaethiaid Ysgolion ar wasanaethau'n gadarnhaol, mae nifer yr achosion sy'n mynd gerbron Tribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru (TAAAC), y gellid ei gymryd fel bras amcan o anfonlonrwydd rhieni, yn cynyddu. Yn y blynyddoedd nesaf, bydd angen i ni wneud gwaith pellach i sefydlu'r Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg.

Rydym yn cefnogi disgyblion sydd â hawl i brydau ysgol am ddim mewn ffyrdd eraill, er enghraifft trwy waith wedi'i dargedu gan ein gwasanaeth Chwaraeon Sir Benfro a thrwy dargedu mynediad at gynllun Dug Caeredin.

Gwella Adeiladau Ysgolion

Fe wnaethom barhau i roi Band B ein rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif ar waith. Mae gwaith wedi dechrau ar safle newydd Ysgol Uwchradd Hwlfordd ac mae'r prosiect ar y trywydd iawn. Bydd cyfleusterau chwaraeon gwell yn cael eu darparu ar y safle hefyd (a fydd ar gael i'r gymuned pan nad ydynt yn cael eu defnyddio gan yr ysgol) diolch i fuddsoddiad o £6m sy'n rhan o'n Strategaeth Hamdden.

Mae prosiectau eraill yn cynnwys Hyb Dysgu Harri Tudur. Mae'r prosiect yn cynnwys gwneud yr hen Floc Gwyddoniaeth yn addas i'w ddefnyddio unwaith eto fel hyb dysgu cymunedol ac mae'n cynnwys ailfodelu i ddarparu ystafelloedd dosbarth amldefnydd, toiledau a chyfleusterau bwyta.

Rydym yn adnewyddu ysgol gynradd newydd Hwlfordd - Waldo Williams. Mae'r prosiect ar y gweill er y bu oedi yn 2020 oherwydd materion strwythurol gyda'r ffrâm bren. Mae'r prosiect i fod i gael ei gwblhau eleni.

Fe wnaethom hefyd gyflwyno opsiynau ar gyfer cyllido buddsoddiad mewn ysgolion yn Aberdaugleddau, Ysgol Portfield a'r Uned Cyfeirio Disgyblion fel rhan o 'gampau nesaf' ar gyfer Band B Ysgolion yr 21 Ganrif. Roedd hyn yn angenrheidiol oherwydd pwysau o ran costau o fewn cwmpas costau Band B ar y cyfan. Ym mis Medi 2021 fe benderfynodd y Cabinet, yn amodol ar fforddiadwyedd, ddefnyddio'r Model Buddsoddi Cydfuddiannol (MIM) i ariannu gwaith yn Ysgol Gynradd ac Ysgol Gyfun Aberdaugleddau ac i ariannu Ysgol Portfield a'r Uned Cyfeirio Disgyblion o raglen Band B.

Gofal Cymdeithasol: Byddwn yn gwneud beth bynnag a allwn i gefnogi pobl i fyw'r bywyd gorau y gallant tra'n canolbwyntio ar atal a sicrhau bod pobl sy'n agored i niwed yn ddiogel

Roedd gwasanaethau gofal cymdeithasol i oedolion a phlant ar y rheng flaen ar gyfer ein hymateb i COVID-19. Ceir arfarniad manwl o'r flwyddyn 2020-21 yn adroddiad y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a fydd yn cael ei ystyried gan y Cabinet maes o law.

Sut y mae atal yn effeithio ar y galw am ofal

Fe arweiniodd COVID-19 at ostyngiad yn nifer y bobl a ddaeth ymlaen ar gyfer asesiad gofal yn y flwyddyn, ein 'drws ffrynt' ar gyfer y gwasanaeth. Fe gwblhaom ni 900 o asesiadau newydd ar gyfer oedolion yn ystod y flwyddyn o'i gymharu â 3,193 yn 2016/17. Yr esboniad mwyaf tebygol yw bod y cyfyngiadau symud wedi cael effaith sylweddol ar nifer y bobl a oedd yn gofyn am gymorth. O'r 900 o asesiadau oedolion newydd a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn daeth 741 i'r casgliad mai dim ond â chynllun gofal a chymorth y gellid diwallu anghenion yr oedolyn. O ran y sefyllfa ar 31 Mawrth 2021, roedd gan 2,136 o bobl un o'r rhain.

O dan ein strategaeth atal rydym wedi gallu rheoli'r galw demograffig cynyddol am ofal cymdeithasol. Er enghraifft, roedd nifer y bobl a oedd yn cael gofal cartref yn 2020-21 yn 1,027, sef rhyw ddwy ran o dair o'r nifer a oedd yn cael y math yma o gymorth yn 2016-17. Er ein bod wedi gallu rheoli'r galw o ran niferoedd y bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau, mae tystiolaeth bod achosion yn dod yn fwy cymhleth a bod pwysau cynyddol ar ofal preswyl a nyrsio. Er enghraifft, mae nifer y nosweithiau mewn gwelyau a gomisiynwyd gennym wedi cynyddu 10% mewn dwy flynedd gan gynyddu'r pwysau ar y sector gofal annibynnol a oedd eisoes dan bwysau.

Adnabod model newydd o gymorth cymunedol yn seiliedig ar lwyddiannau'r hyb cymunedol

Prosiect cydweithio rhwng yr awdurdod lleol, Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Benfro (PAVS) a mudiadau'r trydydd sector yw'r Hyb Cymunedol; un pwynt mynediad i ymateb i ymholiadau ynghylch llesiant pobl. Fe wnaeth dros 90 o grwpiau cymunedol newydd esblygu'n gyflym mewn ymateb uniongyrchol i'r pandemig, gyda PAVS yn cyflawni rôl gydlynu allweddol. Nid yn unig fe ddarparodd un pwynt cyswllt ar gyfer trigolion yr oedd arnynt angen cyngor a help, ond fe helpodd bron i 6,000 o bobl a oedd wedi cael eu hysbysu i warchod hefyd. Mae'r Hyb Cymunedol hefyd wedi helpu i dynnu rhywfaint o'r pwysau oddi ar ein prif Ganolfan Gyswllt trwy dderbyn 8,000 o alwadau yn y flwyddyn gan gwsmeriaid.

Cafodd y Tîm Gofal Canolradd ei roi ar 'lwybr carlam' i fod yn weithredol ar ddechrau'r pandemig. Daeth y gwasanaeth ar draws rhai problemau cychwynnol, ond er gwaethaf y rhain rydym wedi llwyddo i ddarparu gwasanaeth y mae'r atgyfeiriadau ato wedi cynyddu o 39 i 309 y mis ac wedi cynnal amser ymateb o ddwy awr mewn dros 80% o achosion. Effaith y Tîm Gofal Canolradd fu atal 133 o dderbyniadau i'r ysbyty, hwyluso 368 o brosesau rhyddhau a galluogi 528 o

unigolion i aros yn eu cartref. Mae hyn wedi gwella llesiant pobl ac wedi gwneud defnydd gorau o adnoddau cyn y pandemig, ac mae mantais ychwanegol lleihau llwyth gwaith y GIG yn ystod y pandemig yn amlwg iawn. Mae ein Tîm Gofal Canolradd wedi cyrraedd y rhestr fer ar gyfer gwobr LGC ar gefn eu llwyddiannau.

Darparu opsiynau cyfleoedd dydd newydd.

Cafodd cyfleoedd dydd eu hatal oherwydd y pandemig – gan bod defnyddwyr yn agored i niwed doedd dim dewis gennym. Yn dilyn ein hadolygiad cynharach o'r modd yr oedd cyfleoedd dydd yn cael eu darparu fe benderfynom ni mai model prif ganolfan a lloerennau oedd y ffordd orau ymlaen i gynyddu dewis a llais defnyddwyr. Bydd gwaith ar y model newydd yn dechrau eleni a gellir olrhain y cynnydd trwy ddilyn y ddolen ganlynol <https://www.pembrokeshire.gov.uk/transforming-day>

Darparu cyfleusterau llety newydd ar gyfer ein pobl fwyaf agored i niwed

Yn ystod 2019-20 fe wnaethom ddechrau darparu ein gwasanaeth ail-alluogi yn fewnol unwaith eto i fynd i'r afael â dirywiad yn effeithiolrwydd y gwasanaeth. Fe wnaethom gyflogi Therapyddion Galwedigaethol ychwanegol i gefnogi pobl ac agor cyfleuster ail-alluogi ag 8 gwely yn Martello House, Hwlfordd. Yn ystod 2020/21 darparwyd 152 o becynnau ail-alluogi gyda 123 yn lliniaru'r angen am gymorth yn y dyfodol. Mae hyn yn cyfateb i 81%, sy'n welliant sylweddol o'i gymharu â'r blynyddoedd diwethaf.

Mae gwaith yn mynd rhagddo ar gyfleusterau llety arbenigol ar hen floc swyddfeydd Haverfordia ac yn Charles Street, Aberdaugleddau.

Lleihau niferoedd y plant sydd mewn gofal, trwy atal a dychwelyd plant yn ddiogel os yn briodol.

Mae'r galw ar wasanaethau gofal plant wedi cynyddu o ganlyniad i'r pandemig a'r cyfyngiadau symud a bu cynnydd yn y galw.

Ym mis Mawrth 2021 fe lansiom ni ein strategaeth dair blynedd i leihau nifer y plant sy'n derbyn gofal. Mae hon yn cynnwys nifer o wahanol weithgareddau sy'n ymwneud yn fras â dwy thema: atal plant rhag dod yn rhan o'r system a chynorthwyo plant i adael y system plant sy'n derbyn gofal yn ddiogel. Rydym wedi gwneud cynnydd gyda sawl agwedd ar y cynllun gweithredu cysylltiedig, gan gynnwys gyda chymorth mewn perthynas â Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig, Cynadleddau Grŵp Teulu a Diddymu Gorchmynion Gofal. Er y dylai'r mesurau hyn fod yn effeithiol, os gallwn leihau niferoedd y plant y mae angen gofal arnynt, bydd niferoedd presennol yn cymryd amser i ostwng wrth i blant adael y system.

Diogelu

Mae diogelu'n dal i fod yn un o'r blaenoriaethau allweddol i wasanaethau gofal cymdeithasol. Yn ystod 2020/21 cawsom 1,173 o adroddiadau am oedolion yr oedd amheuaeth eu bod yn wynebu risg. Mae hyn yn sylweddol is na ffigwr y flwyddyn flaenorol, sef 1,611 a gallai fod o ganlyniad i'r pandemig.

Fe wnaethom gynnal gweithdrefnau diogelu plant ac fe arweiniodd ni'r gwaith o ddatblygu'r strategaeth Cynadleddau Amddiffyn Plant ranbarthol ar ddechrau pandemig COVID-19. Rydym yn parhau i wrando ar leisiau pobl ifanc wrth ddatblygu ein hymarfer ym maes diogelu, er enghraifft fe helpodd Diogelwyr Iau Sir Benfro i

lansio'r hyfforddiant diogelu rhyngweithiol ar gyfer pobl ifanc 11-25 oed ar Blant, Pobl Ifanc ac Oedolion yn Ddiogel yn Sir Benfro.

Economaidd: Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i hyrwyddo Sir Benfro fel lle gwyh i ymweld, byw a gweithio

Caiff ein gwaith ar ddatblygu economaidd ei dywys gan Strategaeth Adfer ac Adfywio Sir Benfro 2020-2030. A hithau wedi'i chymeradwyo ym mis Medi 2020, mae'r ddogfen fyw hon yn nodi gweledigaeth eang ar gyfer adfywio sy'n seiliedig ar weledigaeth o Sir Benfro fel rhywle Cysylltiedig, rhywle sy'n ddeniadol i fewnffuddsoddwyr a phobl sy'n dymuno ymgartrefu yn Sir Benfro ac o Sir Benfro fel rhywle i'w ddarganfod – cyrchfan twristiaeth o safon fyd-eang.

Cynhyrchir diweddariadau rheolaidd o weithgarwch adfywio. Mae'r un a gynhyrchwyd ym mis Mawrth 2021 i'w weld yma <https://mgenglish.pembrokeshire.gov.uk/documents/s60605/14%20-%202008.03.2021%20-%20Regeneration%20Update%20March%202021.pdf>. a cheir diweddariad hefyd ar agenda Cabinet mis Hydref.

Yn haf 2021, fe gynhaliom ni adolygiad cymheiriaid arall o'n dull datblygu economaidd. Nid yw'r adroddiad terfynol wedi cael ei gyhoeddi eto; fodd bynnag, canfu'r adroddiad drafft fod llawer o'r argymhellion o her cymheiriaid y flwyddyn flaenorol wedi cael sylw. Mae rhai materion yn dal i fodoli, er enghraifft mae capasiti dan bwysau. Argymhellodd yr adolygiad hefyd fod dull mwy corfforaethol a chyfannol yn cael ei ddefnyddio i fynd ar drywydd adfywio yn enwedig er mwyn gwireddu'r cyfleoedd a gyflwynir gan y trawsnewid i ynni gwyrdd yn y DU.

Heblaw am y pwysau a achoswyd gan COVID-19, fe wnaethom baratoi hefyd ar gyfer Brexit ac ymadawiad y DU â'r Undeb Ewropeaidd. Roedd y sefyllfa hon yn hynod ansicr trwy hydref 2020. Er mwyn paratoi ar gyfer tarfu sylweddol posibl fe wnaethom roi cymorth i gyflawni Ymgrych Stack.

Grantiau busnes

Rydym wedi cefnogi proses ar draws portffolios i ddarparu dros £95M mewn grantiau cymorth COVID-19 i fusnesau, gan fod y 4ydd awdurdod gorau o ran ei berfformiad yng Nghymru. Roedd y tîm a gyflawnodd hyn yn cynnwys swyddogion o bob rhan o'r Cyngor – roedd rhai o'r tîm datblygu economaidd ond roedd llawer o'r timau refeniwiau a budd-daliadau.

Wrth ddarparu £90m o grantiau'r Llywodraeth i fusnesau yn ystod y pandemig mae'r Cyngor wedi perfformio'n well na llawer o gynghorau eraill; mae wedi datblygu dealltwriaeth well o lawer am y gymuned fusnes; ac mae wedi dangos beth ellir ei gyflawni pan fo timau amlsgiliau a thrawsbynciol yn gweithredu'n gyflym gydag eglurder, pwrpas a nod cyffredin.

Canolfannau trefol, ffyniannus, cyffrous.

Hwlfordd: Glan Ceir Gorllewin (Ocky Whites gynt) a Glan Yr Afon.

Mae Prosiect Glan Ceir Gorllewin (hen adeilad Ocky Whites) wedi dechrau ar y safle ac yn dilyn oedi ar ddechrau'r pandemig, mae'r gwaith yn mynd rhagddo yn unol â'r rhaglen. Mae'r Tîm wedi denu £234K pellach mewn grant o'r Rhaglen Adeiladu ar

gyfer y Dyfodol ac mae'n ceisio cyllid pellach i leihau'r effaith ar raglen gyfalaf y Cyngor.

Fe wnaed y penderfyniad i brynu canolfan siopa Glan Yr Afon a'r adeiladau ar ei phwys yn 2020-21. Er bod COVID-19 wedi arwain at oedi cyn cwblhau'r broses werthu, fe brynodd y Cyngor Ganolfan Siopa Glan Yr Afon, Siop Wilko's a Maes Parcio Perotts Road ar 26 Chwefror 2021. Mae gwaith wedi dechrau i nodi'r camau datblygu nesaf ac adnabod partneriaid i ddatblygu'r safle ymhellach. Mae adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet ym mis Medi 2021 yn rhoi rhagor o fanylion. I gael rhagor o wybodaeth gweler <https://www.pembrokeshire.gov.uk/regeneration-project-plans/regeneration-project-plans>

Ym mis Medi 2021, cyhoeddwyd cynlluniau ategol ar gyfer cyfnewidfa drafnidiaeth, buddsoddiad o £8m yn nhir y cyhoedd yn Hwlfordd a fydd hefyd yn dwyn manteision o ran cynaliadwyedd. Ar y cyd gyda phrosiect y Castell – gweler isod – ailddatblygu'r orsaf fysiau

Castell Hwlfordd –

Cytunwyd ar gynllun rheoli cadwraeth ar gyfer y Castell ym mis Medi. Cyflwynwyd cynnig gwerth £20m i Gronfa Codi'r Gwastad Llywodraeth y DU i wireddu potensial y Castell fel canolbwynt ar gyfer y dref ac fel atyniad i dwristiaid. Mae'r cynnig yn cynnwys disodli'r bompren bresennol ar gyfer cerddwyr sy'n cysylltu Glan Yr Afon â Stryd y Bont â strwythur unigryw, agor mynedfa newydd i'r Castell trwy Stryd y Bont, adeiladu rhodfa derfyn newydd o amgylch y castell, gwneud gwaith atgyweirio a sefydlogi angenrheidiol i'r Castell ei hun, adeiladu man perfformio yn y beili mewnol a gwneud gwaith rhagarweiniol ar hen adeilad y carchar i'w alluogi i ddod yn ganolfan ymwelwyr / man arddangos.

Ceir De ym Mhenfro.

Mae gwaith wedi dechrau ar Ganolfan Harri'r VII ym Mhenfro. Mae hwn yn brosiect ac iddo sawl cam ac mae ein dull yn cynnwys gwaith mewn partneriaeth rhwng y gwasanaethau gofal cymdeithasol ac adrannau eraill yn y Cyngor i wireddu canolfan sy'n gartref i lyfrgell a chyfleusterau twristiaeth yn ogystal â dwyn manteision cymdeithasol.

Cartref Ynni Gwyrdd yng Nghymru/ Bargaen Ddinesig Bae Abertawe

Mae prosiect Hwb Morol Doc Penfro, sy'n rhan o Fargaen Ddinesig Bae Abertawe, yn symud yn ei flaen. Rydym hefyd yn cydweithio'n agos gyda buddsoddwyr posibl eraill yn y sector preifat sydd â diddordeb mewn gwneud buddsoddiadau sylweddol iawn mewn ynni gwyrdd yn Sir Benfro.

Yn y misoedd sydd i ddod, ac yn seiliedig ar yr argymhellion yn yr adolygiad cymheiriaid datblygu economaidd, byddwn yn ystyried sut y byddwn yn sicrhau bod Sir Benfro wir yn dod yn Brif Ganolfan Ynni Gwyrdd y DU.

Yn gysylltiedig â'r uchod, yn ystod y flwyddyn fe wnaethon ymgeisio am restr Awdurdod Ynni Atomig y DU (UKAEA) o safleoedd enwebu STEP a chyrraedd y rhestr hir. Mae'r safle'n agos at Bwerdy presennol Penfro. Mae STEP ar flaen y gad o ran technoleg newydd; dull newydd o greu ynni o ymasiad niwclear. Mae llwyddo i gyrraedd y rhestr hir yn dangos bod gennym y capasiti i ymgysylltu â buddsoddwyr allweddol.

Cefnogaeth i gynigion Porthladd Rhydd ar gyfer Aberdaugleddau.

Mae Llywodraeth y DU yn ymrwymedig i sefydlu o leiaf un Porthladd Rhydd yng Nghymru. Fe wnaethom gefnogi cynnig Awdurdod Porthladd Aberdaugleddau ar gyfer statws Porthladd Rhydd i ddiogelu swyddi presennol a'r diwydiant a chefnogi'r esblygiad i ddatblygiadau a chyfleoedd ynni adnewyddadwy. I gael rhagor o wybodaeth gweler <https://www.mhpa.co.uk/news/2020/11/18/milford-haven-sets-out-vision-for-haven-freeport/>. Mae cyflwyno Porthladd Rhydd yng Nghymru'n profi'n ddatblygiad a fydd yn dwyn goblygiadau o ran sut y mae datganoli'n gweithio ar ôl Brexit ac fe allai hyn arwain at oedi.

Cefnogi cyflogaeth, yn enwedig cyflogaeth ieuenctid

Mae darparu cyflogadwyedd yn cael ei redeg ar hyn o bryd trwy ddau faes gwasanaeth yn y Cyngor Sir. Gwaith yn yr Arfaeth (o fewn y Gyfarwyddiaeth Cymunedau) a Gweithffyrdd/Cyflogaeth â Chymorth (a gaiff eu rhedeg trwy'r Diwydiannau Norman o fewn y Gwasanaethau Cymdeithasol). Mae'r ddau'n cyflawni ystod o gynlluniau sy'n gysylltiedig â chyflogaeth a sgiliau i aros mewn gwaith. Maent hefyd yn cefnogi busnesau lleol gyda recriwtio a datblygu'r gweithlu trwy raglenni cyflogadwyedd a Phrentisiaethau a Hyffordddeaethau Llywodraeth Cymru a rhaglenni dysgu seiliedig-ar-waith.

Hefyd, mae Gwaith yn yr Arfaeth yn darparu cwricwla amgen ar gyfer pobl ifanc 14-16 oed sydd mewn perygl o ymddieithrio o'r ysgol ar gyfer y prosiect Cynnydd a arweinir gan wasanaeth Addysg Cyngor Sir Penfro a gweithgareddau menter mewn ysgolion a gwasanaeth fetio Profiad Gwaith ysgolion yn Sir Benfro a Sir Gaerfyrddin, y maent i gyd yn cefnogi Uchelgais 'Mae Pob Disgybl yn Cyfrif' a Strategaeth Sgiliau'r awdurdod.

Rydym yn parhau i fuddsoddi a chynnig am gyllid allanol i gefnogi'r maes hwn, er enghraifft trwy'r Gronfa Cynhwysiant Gweithredol a thrwy achos busnes Sgiliau a Thalent Bergen Ddinesig Bae Abertawe. Fodd bynnag, gallai dirwyn prosiectau a ariannwyd gan Gronfa Gymdeithasol Ewrop megis Cynnydd a Cam Nesa i ben adael bylchau o ran y ddarpariaeth y mae angen eu llenwi.

Cefnogaeth i dwristiaeth

Yn ystod y flwyddyn, fe sefydlom ni Bartneriaeth Rheoli Cyrchfan i reoli twristiaeth. Mae'r bartneriaeth newydd yn dod â'r Cyngor, y Parc Cenedlaethol a gweithredwyr twristiaeth ynghyd i gynyddu i'r eithaf yr adnoddau sydd ar gael a'u heffaith ar gyflawni ein strategaeth dwristiaeth. Gweler <https://www.visitpembrokeshire.com/contact-us>

Fel rhan o'n hymateb i COVID-19, buom yn gweithio gyda Croeso Sir Benfro, Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro (APCAP) a PLANED i sefydlu tîm o ddeg llysgennad twristiaeth sydd yno i ateb ymholiadau ymwelwyr yn ogystal â chadw golwg ar ba mor brysur yw meysydd parcio, pa un a oes angen gwacau biniau a materion rheoli cyrchfan eraill. Mae'r tîm yn ein helpu i daro cydbwysedd rhwng croesawu ymwelwyr, diogelwch y cyhoedd a thensiynau cymunedol a oedd yn amlwg ar ddechrau'r cyfyngiadau symud cyntaf.

Tai: Gwneud cartrefi fforddiadwy, gweddus ac addasadwy yn bosibl i bawb mewn lleoliadau cynaliadwy

Mae'r pandemig wedi arwain at fwy o bwysau ar y farchnad dai. Bu cynnydd sylweddol mewn prisiau tai a gostyngiad mewn argaeledd tai yn y sector tai rhent preifat. Daw'r pwysau ychwanegol yma ar ben y diffyg tai fforddiadwy ar hyn o bryd yn Sir Benfro. Mae hefyd wedi arwain at roi ffocws manylach ar effaith ail gartrefi a gosodiadau gwyliau ar argaeledd tai fforddiadwy i bobl leol.

Cynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy

Sefydlwyd grŵp tasg a gorffen Tai Fforddiadwy o blith yr aelodau a fydd yn ceisio ystyried a datblygu'r 'arlwy' polisi tai fforddiadwy. Rydym yn parhau â phrosiectau presennol i adeiladu rhagor o dai fforddiadwy gan gynnwys rhaglenni i godi tai newydd.

- Dechreuodd gwaith ar y safle yn Johnston i adeiladu 33 o gartrefi fforddiadwy newydd, ac roedd gwaith i fod i ddechrau ar 2 safle pellach yn Tudor Place, Tiers Cross a Charles Street, Aberdaugleddau. Ataliwyd y gwaith am y tro am bod y prif contractwr yn nwylo'r gweinyddwyr. Mae cynlluniau bellach yn eu lle i ailgydio yn y rhaglen hon, er y bydd oedi a chostau ychwanegol o ganlyniad. Rydym wedi gallu symud ymlaen gyda gwaith dylunio ar brosiectau eraill yn ein rhaglen, er enghraifft safle Brynhir yn Ninbych-y-pysgod, Maes Ingli yn Nhrefdraeth.
- Rydym yn symud ymlaen gyda datblygiad yr Ymddiriedaeth Tir Cymunedol yn Solfach, ariennir â phremiwm y Dreth Gyngor ar Ail Gartrefi a phremiwm y Dreth Gyngor ar Gartrefi Gwag ac yn disgwyl y bydd gwaith yn dechrau ar y safle.
- Rydym yn symud ymlaen gyda gwaith dylunio ar gyfer y Cyfleuster Llesiant ar hen safle Haverfordia House, Hwlfordd.

Digartrefedd – sicrhau gwelliannau hirdymor o ran darparu gwasanaethau digartrefedd

Fe arweiniodd cyfnod cychwynnol y pandemig at ymdrech dros Gymru gyfan i roi diwedd ar gysgu allan ac fe wnaeth hefyd gyflymu'r broses o ddatgomisiynu ein hostel presennol ym Mhenfro nad oedd yn addas ar gyfer y diben.

Rydym wedi sicrhau darpariaeth ychwanegol ar gyfer pobl ddigartref trwy brydlesu llety'r sector preifat (gan gynnwys gwely a brecwast) yn ogystal â thrwy ddarparu wyth o bodiau digartrefedd dros dro, sy'n cynnig llety ag 1 ystafell wely i bobl ddigartref ar hen safle ysgol Hubberston. Bydd y safle'n cael ei ailddatblygu ar gyfer tai cymdeithasol; fodd bynnag, mae'r argyfwng tai a digartrefedd yn golygu y bu angen i ni ddod o hyd i ddewis arall; roedd opsiynau eraill megis Gwely a Brecwast yn gyfyngedig iawn neu'n mynd yn brin. Gan mai dim ond yn y tymor byr y mae'r cyllid ar gyfer y rhain yn cael ei dalu gan Lywodraeth Cymru, mae potensial ar gyfer pwysau sylweddol ar y gyllideb mewn perthynas â digartrefedd.

Trwy gydol 2020-21 a than fis Awst 2021, cafodd Llywodraeth Cymru wared ar y gallu i landlordiaid droi eu tenantiaid allan. Rydym yn disgwyl y bydd adfer y gallu i gychwyn gweithdrefnau troi allan yn golygu bod niferoedd uwch o bobl yn cysylltu â'r Cyngor am eu bod yn wynebu risg o ddod yn ddigartref.

Gwella ansawdd ein gwasanaeth tai i'n cwsmeriaid

Rydym wedi canlyn arni â chynlluniau i ddigideiddio gwasanaethau tai a bydd y system newydd yn ein galluogi i gynnig gwasanaeth gwell o lawer i'n cwsmeriaid. Rydym yn disgwyl y bydd y llwyfan gwybodaeth reoli Tai newydd (NEC Housing) yn weithredol erbyn dechrau'r flwyddyn ariannol nesaf.

Mae canolfannau gwasanaethau cwsmeriaid wedi bod ar gau am gryn dipyn o'r pandemig, a hwythau heb ailagor tan fis Medi 2021. Rydym wedi annog pobl i wneud trefniadau eraill i dalu rhent, megis debyd uniongyrchol, Fy Nghyfrif, taliadau ffôn awtomatig. Gall cwsmeriaid barhau i dalu eu rhent â phapurau a darnau arian ac yn Swyddfa'r Post. Mae'n werth nodi bod ôl-ddyledion rhent wedi parhau i dyfu yn ystod y pandemig; mae lefelau ôl-ddyledion wedi cynyddu'n gyson ers rhoi'r Credyd Cynhwysol ar waith.

Parhau i adeiladu ar y cyflawniadau o ran SATC a gwelliannau i'n stoc

Mae COVID-19 wedi tarfu ar gynlluniau i wella ansawdd y modd yr ydym yn rhyngweithio â'n cwsmeriaid ac ar ddechrau'r pandemig, dim ond atgyweiriadau brys ac atgyweiriadau a oedd yn flaenoriaeth oedd yn cael eu gwneud. Mae'n dda dweud bod y mwyafrif o raglenni gwaith wedi cael eu hadfer i'r un lefelau â chyn y pandemig.

Mae'n anrffod bod COVID-19 wedi tarfu ar gynlluniau i wella'r stoc dai ond fe gyflawnom ni wariant llawn o ran grant Lwfans Atgyweiriadau Mawr (o £3.99 miliwn) er gwaethaf heriau o ran contractwyr a chyflenwyr. Trwy ailgyfeirio'n pwysleisiau o atgyweiriadau a gynlluniwyd ymlaen llaw i waith gwella ystadau, gallasom ddiwygio a chynyddu ein ffigwr gwariant rhagamcanol i £4,200,000 ar gyfer y flwyddyn 2020-21.

Mae'n werth nodi fod Llywodraeth Cymru, yng ngwanwyn 2021, wedi cyhoeddi ei bwriad i sicrhau bod yr holl dai cymdeithasol newydd yn cyrraedd safon A ar gyfer y Dystysgrif Perfformiad Ynni, sgôr carbon sydd bron yn sero gyda dyhead bod yr holl dai yng Nghymru'n cyrraedd y safon hon yn y dyfodol. Bydd gwella effeithlonrwydd ynni'n gwneud cartrefi'n rhatach i'w rhedeg a bydd yn arbed arian i'n cwsmer, ond bydd yn golygu bod angen buddsoddiad sylweddol, sef oddeutu £25,000 yr eiddo.

Yr Amgylchedd: Byddwn yn hyrwyddo balchder yn Sir Benfro gan geisio gwella ei henw da fel lle am ansawdd amgylcheddol eithriadol

Lleihau carbon

Bu gostyngiad yn ein hól troed carbon o ganlyniad i COVID-19. Mae gan beth o hyn y potensial i fod yn barhaol, fel llawer mwy o ddefnydd o gyfarfodydd rhithwir sy'n lleihau milltiroedd teithio. Gall gostyngiadau carbon eraill brofi i fod yn rhai dros dro wrth i adeiladau / offer gael eu hailagor yn raddol ond mae'n werth nodi bod gostyngiad o fwy na 50% wedi bod hyd yma yn yr allyriadau o danwyddau a ddefnyddir mewn mwy na 300 o adeiladau annomestig o eiddo'r Cyngor. Bu gostyngiad sylweddol mewn milltiroedd teithio hefyd.

Ym mis Rhagfyr 2020, yn dilyn ein datganiad ei bod hi'n argyfwng ar yr hinsawdd, fe wnaethom fabwysiadu cynllun gweithredu ar y Newid yn yr Hinsawdd. Mae'r cynllun hwn wedi'i strwythuro o amgylch ein Hól Troed Carbon, Cynhyrchu Ynni Adnewyddadwy / Gwrthbwyso Carbon, gan weithio gydag ystod o bartneriaid a rhanddeiliaid a dylanwadu ar newid mewn ymddygiad. Bydd y cynllun yn helpu i ysgogi'r modd y byddwn yn dod yn awdurdod carbon sero net erbyn 2030.

Fe wnaed gostyngiadau parhaol mewn allyriadau carbon trwy fuddsoddi mewn offer newydd. Trwy fenthyciad Salix ad-daladwy di-log rydym yn cyflawni prosiect uwchraddio goleuadau stryd dros ddwy flynedd i drosi'r holl osodiadau goleuadau stryd sy'n defnyddio llawer o drydan yn rhai LED. Bydd y prosiect yn cyflawni gostyngiad o 322 tonnall y flwyddyn mewn allyriadau carbon ac yn arbed £205,000 y flwyddyn mewn costau trydan.

Rydym yn parhau i gyflawni rhwydwaith gwefru cerbydau trydan cadarn. Sir Benfro bellach sydd â'r mwyaf o fannau gwefru cerbydau trydan y pen sydd ar gael i'r cyhoedd o blith yr holl siroedd yng Nghymru ac rydym wedi buddsoddi mewn gwefru a chanopi solar ym maes parcio Neuadd y Sir. Bydd yr elfen parcio ceir o'r gyfnewidfa drafnidiaeth arfaethedig yn Hwlfordd yn cynnwys canopi solar a chyfleusterau gwefru ceir trydan hefyd.

Yn y dyfodol, gallai Hydrogen chwarae rhan yn y modd yr ydym yn rhedeg cerbydau trwm megis lorïau a bysiau hefyd. Mae'r dechnoleg hon ar gam cynnar a thrwy Deyrnas Ynni Aberdaugleddau rydym yn treialu dulliau newydd. Mae pwmp tanwydd Hydrogen wedi cael ei osod yn Aberdaugleddau ac mae dau Gerbyd Trydan Cell Tanwydd Hydrogen 'Rasa' Riversimple yn cael eu treialu ynghyd ag electroleiddiwr hydrogen gwyrdd i gynhyrchu hydrogen gwyrdd ar y safle i ddarparu tanwydd ar gyfer y ddau gar.

Annog pobl i deithio mewn ffyrdd mwy ecogyfeillgar

Mae ein rhaglen Teithio Llesol wedi parhau, ac rydym wedi cwblhau teithiau beicio amldefnydd yng Nghoed Canaston sy'n cysylltu Melin Blackpool ag Arberth. Mae hyn yn rhan o gynllun tymor hwy i gysylltu Hwlfordd ag Arberth. Rydym hefyd wedi cwblhau llwybr newydd yn New Hedges, Saundersfoot ac Arberth.

Rydym wedi parhau i wella'r seilwaith ar gyfer y rhwydwaith bysiau megis gwelliannau i safleoedd bysiau a gwelliannau o ran gwybodaeth ar gyfer teithwyr mewn amser real a chanlyn arni â chyfnewidfeydd cludiant cyhoeddus yn Hwlfordd

ac Aberdaugleddau. Mae'r pandemig wedi bod yn arbennig o anodd i'r diwydiant gan bod llai o gymudo, yr angen i gadw pellter cymdeithasol a phryder gan gwsmeriaid posibl wedi lleihau defnydd ac mae Llywodraeth Cymru wedi rhoi cymorth i'r sector. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn ystyried diwygio'r diwydiant bysiau a allai olygu bod Cynghorau'n cyflawni rôl fwy gweithredol o ran y ddarpariaeth.

Rheoli gwastraff

Fe wnaethom lwyddo i gyflwyno system archebu ar gyfer Canolfannau Ailgylchu Gwastraff. Mae hyn wedi rhoi data gwell o lawer i ni ar y defnydd a'r galw gwirioneddol. Cynhaliwyd ymgynghoriad ynghylch canolfannau ailgylchu gwastraff dros yr haf. Er mwyn hwyluso gostyngiadau pellach mewn gwastraff, lleihau costau a chael cydweddiad gwell rhwng nifer y canolfannau sydd gennym a'r galw, fe ofynnwyd ni am farn pobl ynglŷn â lleihau nifer y canolfannau, eu horiau agor a pha ddeunyddiau yr hoffai pobl eu hailgylchu.

Rydym wedi rhoi newidiadau ar waith yn llwyddiannus i drefniadau casglu gwastraff yn ystod 2019-20 ac wedi cynyddu swm y deunyddiau i'w hailgylchu a gesglir gennym, gan reoli'r risg o gael dirwy am beidio â chyrraedd targedau perthnasol mewn modd effeithiol. Rydym wedi cynnal goruchwyliaeth trwy graffu. Trwy gydol gweddill y flwyddyn, byddwn yn parhau i fonitro'r modd y rhoddir hyn ar waith.

Mae'r ffigyrau ar gyfer blwyddyn galendr 2020 (Ffigyrau cyfartaledd dros 12 mis treigl ar gyfer awdurdodau lleol) yn dangos mai Sir Benfro oedd â'r cyfraddau cyfunol uchaf ar gyfer ailddefnyddio/ailgylchu/compostio gwastraff trefol, a'r rheiny wedi cynyddu 4.5 pwynt canran i 73.9%.

Ar 30 Tachwedd 2020, fe wnaeth y Cabinet gymeradwyo'r strategaeth ariannu ar gyfer Cyfleuster Trosglwyddo Gwastraff newydd arfaethedig. Mae hwn yn ofynnol gan bod y lle y mae ein Cyfleuster Trosglwyddo Gwastraff presennol yn ei feddiannu'n mynd i gael ei ddefnyddio ar gyfer prosiect Hwb Morol Doc Penfro. Bydd gwaith yn parhau eleni i drefnu darpariaeth newydd yn lle'r cyfleuster hwn.

Canlyn arni â'n Cynllun Datblygu Lleol

Roedd ein Cynllun Datblygu Lleol cyfredol wedi'i fwriadu i redeg tan 2021. Roedd cynlluniau ar gyfer yr un newydd yn ei le, CDLI2, yn mynd rhagddynt yn dda ym mis Mawrth 2020 ac roeddem yn disgwyl i'r Cynllun newydd ddod i rym yn ystod 2021.

Mae COVID-19 wedi achosi oedi o ran cynhyrchu'r Cynllun newydd gan bod angen rhagor o waith i ystyried yr effaith yr oedd y pandemig yn ei chael ar yr economi leol. Gan edrych tua'r dyfodol, byddai disgwyl mai cyhoeddi Newidiadau Ffocysedig fyddai'r cam nesaf i Gyngor Sir Penfro ar CDLI2. Fodd bynnag, o ystyried yr oedi a'r cymhlethdodau sy'n deillio o ganllawiau Ffosffadau, efallai y bydd angen ail-adnewid CDLI2 a chynnal ymgynghoriad cyhoeddus pellach. Nid ydym yn gallu rhagfynegi pryd y bydd yn cael ei gyhoeddi, oherwydd yr ansicrwydd sy'n gysylltiedig â'r gwaith ychwanegol sy'n ofynnol mewn perthynas â'r canllawiau ffosffadau.

Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi cynhyrchu canllawiau newydd sydd wedi'u bwriadu i leihau llygredd ffosffadau mewn afonydd. Y rheswm dros hyn yw bod ffosffadau'n amharu ar ansawdd a dŵr a chynefinoedd mewn ardaloedd cadwraeth arbennig megis dalgylchoedd Afon Cleddau ac Afon Teifi. Effaith ymarferol canllawiau newydd CNC fu atal cynigion datblygu mewn ardaloedd o fewn

dalgylchoedd Afon Teifi ac Afon Cleddau lle nad oes mynediad at waith carthffosiaeth â pheiriannau i dynnu ffosfadau allan o ddŵr gwastraff.

Bioamrywiaeth

Fe wnaethom barhau i gyflawni prosiectau seilwaith gwyrdd fel rhan o adfywio Canol Tref Hwlfordd. Rydym hefyd wedi cyflwyno cynnig sylweddol am Grant Adferiad Gwyrdd Llywodraeth Cymru.

Mae Clefyd Coed Ynn yn achosi'r angen am waith ychwanegol ar gyfer rheoli'r coetiroedd yr ydym yn berchen arnynt mewn modd cynaliadwy yn ogystal â chynnal a chadw'r rhwydwaith priffyrdd mewn modd diogel. Fe awgrymodd adolygiad o wariant trydydd partion y byddai newid i ddarparu'r gwasanaeth yn fewnol yn arwain at arbedion. Rydym wedi recriwtio dau dyfwr coed cymwysedig (ac mae cyfle i dyfu'r gwasanaeth a chyflogi prentisiaid lleol) i wneud y gwaith hwn gan hybu bioamrywiaeth trwy reoli coetiroedd yn briodol gan leihau costau ar yr un pryd.

Mesurau perfformiad

Fe wnaeth COVID-19 darfu ar y broses o gasglu gwybodaeth ar gyfer ein dangosyddion perfformiad yn ystod y flwyddyn 2020-21. Gofynnodd Data Cymru'n swyddogol am ddata ar sail wirfoddol. O'r 13 o fesurau, fe ddarparom ni ddata ar gyfer naw ohonynt. Hefyd darperir siartiau sy'n nodi ein perfformiad am y 3 blynedd sy'n dechrau â'r flwyddyn 2018/19 – dangosir cyfartaledd diweddaraf Cymru ar gyfer 2018/19 fel llinell goch ar y graffiau.

Darperir dadansoddiad cenedlaethol o'r data gan Data Cymru erbyn diwedd mis Awst fel arfer a byddwn yn adrodd ar hynny cyn gynted â phosibl. Bydd hyn hefyd yn cynnwys rhai mesurau nad ydynt yn cael eu casglu'n lleol e.e. gwasanaethau gwastraff, cynllunio. Bydd tarfu wedi bod ar y broses o ddarparu data cymharol ar gyfer addysg, llyfrgelloedd a gofal cymdeithasol.

Mesur	20/21	19/20	Sylwadau
PAM001 Nifer y diwrnodau/sifftiau gwaith am bob cyflogai cyfwerth ag amser llawn (CagALI) yn yr awdurdod lleol a gollwyd oherwydd salwch	7.2	8.9	Gwelliant o un flwyddyn i'r llall ers 2016/17.
PAM015 Nifer cyfartalog y diwrnodau calendr a gymerwyd i ddarparu Grant Cyfleusterau i'r Anabl	324	191	Tuedd o wella dros y tymor hir wedi'i hatal gan ddigwyddiadau yn 2020/21.
PAM017 Nifer yr ymweliadau â chyfleusterau chwaraeon a hamdden yr awdurdod lleol yn ystod y flwyddyn am bob 1,000 o bobl.	1,762	10,001	Effeithiwyd yn sylweddol ar hyn gan y digwyddiadau. Mae canlyniad 2020/21 yn cynnwys dosbarthiadau a wylwyd ar-lein.
PAM20 Canran y prif ffyrdd (A) sydd mewn cyflwr gwael ar y cyfan	3.9	4.4	Yr holl ffyrdd yn dangos gwelliant o'i gymharu â sefyllfa 2018/19.
PAM21 Canran y ffyrdd is (B) sydd mewn cyflwr gwael ar y cyfan	4.1	5.4	
PAM22 Canran y ffyrdd is (B) sydd mewn cyflwr gwael ar y cyfan	8.5	9.4	

PAM023 % y sefydliadau bwyd sy'n 'cydymffurfio'n fras' â safonau hylendid bwyd	97	97	Mae perfformiad yn dal i fod yn gyson dros nifer o flynyddoedd.
PAM037 Gwasanaethau Landlord: Nifer cyfartalog y diwrnodau i gwblhau atgyweiriadau	5.1	17.5	Mae'r ffigwr dyddiol cyfartalog isel ar gyfer 20/21 wedi deillio o ganlyniad i gyfyngiadau COVID-19, a oedd yn golygu mai dim ond gwaith argyfwng a Blaenoriaeth 1 (brys) yr ymdriniwyd â hwy am y 6 mis cyntaf. Fe ailddechreuodd gwaith rheolaidd allanol ym mis Medi ynghyd â gwaith mewnol penodol a ailddiffiniwyd fel gwaith brys oherwydd y risg i iechyd a diogelwch a allai gael effaith niweidiol ar ein tenantiaid.
PAM039 Gwasanaethau Landlord: Canran y rhent a gollwyd am bod cartrefi'n wag	1.6	1.4	Roedd ffigwr 20/21 yn uwch oherwydd COVID-19. Cafodd cryn dipyn o dai eu cwblhau ond gan aros yn wag wedyn gan nad oeddem yn gallu hysbysebu oherwydd y cyfyngiadau symud ac ati ac am nad oeddem yn cofrestru tenantiaid newydd. Roeddem hefyd yn wynebu'r ffaith, oherwydd COVID-19, bod rhai deunyddiau'n cymryd yn hwy i'w cael a fyddai'n effeithio ar yr amser yr oedd cartrefi'n wag a hefyd fe effeithiwyd ar ein gweithlu gan bod rhaid i nifer o grefftwyr hunanynysu ar adegau.
PAM013 Canran yr anheddau yn y sector preifat a oedd wedi bod yn wag am fwy na 6 mis ar 1 Ebrill yr aeth rhywun i fyw ynddynt unwaith eto yn ystod y flwyddyn trwy weithredu uniongyrchol gan yr awdurdod lleol			Mae'r swyddog perthnasol wedi dweud bod rhybudd cyfyngedig gan Data Cymru a chwestiynau ynghylch pa mor gywir fydd gwybodaeth wedi'i hôl-ddyddio wedi golygu nad oedd modd darparu data.
PAM045 Nifer yr anheddau ychwanegol a grëwyd o ganlyniad i ddechrau defnyddio adeiladau gwag unwaith eto			

PAM010 Canran y priffyrdd a thir perthnasol a archwiliwyd ac a oedd o safon glendid uchel neu dderbyniol			Dim data wedi'i ddarparu.
PAM035 Nifer cyfartalog y diwrnodau a gymerwyd i glirio digwyddiadau tipio anghyfreithlon			Dim data wedi'i ddarparu.

Gwybodaeth ariannol

Cyflwynwyd gwybodaeth ariannol am y flwyddyn 2020-21 i'r Cabinet ar 28 Mehefin 2021. Daw'r wybodaeth a'r tablau a ganlyn o'r adroddiad hwn.

Mae Datganiadau Cyfrifon drafft y Cyngor a setiau cysylltiedig o gyfrifon drafft ar gyfer Addysg trwy Weithio'n Rhanbarthol ac Awdurdod Harbwr Dinbych-y-pysgod ac Abergwaun Isaf i'w cael trwy ddilyn y ddolen hon

<https://www.pembrokeshire.gov.uk/finance-and-business/statement-of-accounts>

Mae'r sefyllfa ariannol alldro referniw'n cadarnhau bod gwariant net y Cyngor ar gyfer 2020-21 yn **£234.3m**, ar ôl ystyried dyraniadau i ac o gronfeydd wrth gefn, sydd £0.8m yn llai na'r alldro a ragamcanwyd yn Chwarter 3 (Cyfnod 9) ar gyfer 2020-21 ac £1.2m yn llai na chyllideb dreigl Chwarter 3 (Cyfnod 9) ar gyfer 2020-21.

Yn sgîl yr ansicrwydd parhaus o ganlyniad i bandemig COVID-19, mae'r sefyllfa alldro a ragamcanir ar gyfer 2020-21 wedi bod yn gryn her i'w rhagweld. Ers Chwarter 3, mae £7.5m yn ychwanegol o incwm grant wedi dod i law oddi wrth Lywodraeth Cymru, yn ychwanegol at yr hawliadau o Gronfa Galedi COVID-19. Lle mae hwn i fod i gael ei ddefnyddio at ddibenion penodol mae wedi cael ei wrthbwysio yn erbyn gwariant craidd, gyda'r arbediad canlyniadol yn cael ei ddyrannu i gronfeydd wrth gefn ar gyfer prosiectau gan wasanaethau penodol yn 2021-22.

Mae adolygiad manwl o'r holl gyllidebau fel rhan o'r broses derfynol o gau'r cyfrifon wedi canfod arbedion pellach o ran gwariant a gaiff eu hegluro yn y sylwadau am wasanaethau isod. Lle bu oedi gyda gwariant, a bod cynllun gwaith penodol wedi cael ei adnabod, mae'r tanwariannau hyn wedi cael eu dyrannu i gronfeydd wrth gefn i ariannu'r cynnydd mewn gwariant i ddal i fyny. Rhaid i'r dyraniadau ychwanegol hyn i gronfeydd wrth gefn gael eu tynnu i lawr dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

	Cyllideb Wreiddiol 2020-21 £m	Cyllideb Dreigl Ch3* 2020-21 £m	Alldro Rhagamcanol Ch3 2020-21 £m	Alldro Gwirioneddol 2020-21 £m
Gwariant Gros	366.6	371.5	379.1	389.7
Incwm	(134.6)	(137.9)	(147.6)	(180.1)
Cyfraniad at / (o) Gronfeydd Wrth Gefn	3.5	1.9	3.6	24.7
Gwariant Net	235.5	235.5	235.1	234.3

*Sefyllfa cronfeydd wrth gefn y Gyllideb Dreigl wedi'i nodi'n anghywir yn adroddiad Ch3.

Crynodeb o Alldro Refeniw 2020-21

Yn ystod 2020-21, mae cyllideb refeniw pob gwasanaeth wedi cael sgôr Coch/Ambr/Gwyrdd o ran eu sefyllfa alldro diwedd blwyddyn:

Sgôr CAG:	Cyflawniad:
Coch	Cyllideb wedi'i gorwario'n sylweddol o'i chymharu â'r gyllideb dreigl
Ambr	Cyllideb wedi'i chyflawni fwy neu lai o'i chymharu â'r gyllideb dreigl
Gwyrdd	Cyllideb wedi'i thanwario'n sylweddol o'i chymharu â'r gyllideb dreigl

Mae'r tabl isod yn dangos y sefyllfa alldro wirioneddol o'i chymharu â chyllideb dreigl Chwarter 3 ac alldro rhagamcanol Chwarter 3 ar lefel Cyfarwyddiaeth. Dangosir y sefyllfa alldro ar ôl dyraniadau i ac o gronfeydd wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn.

Cyfarwyddiaeth	Gwariant Net 2020-21			Amrywiant Rhwng y Gyllideb Wirioneddol a Chyllideb Dreigl Ch3 £'000
	Cyllideb Dreigl Ch3 £'000	Alldro Rhagamcanol Ch3 £'000	Alldro Gwirioneddol £'000	
Addysg – Cyllidebau Ysgolion Unigol	75,263	75,303	75,130	(133)
Addysg – Arall	19,605	19,411	17,969	(1,636)
Gofal Cymdeithasol - Plant	14,394	16,335	15,285	891
Gofal Cymdeithasol - Oedolion	55,084	56,744	57,757	2,673
Gwasanaethau Tai	1,190		1,167	(23)
Cyfrif Refeniw Tai	0	0	0	0
Gwasanaethau Priffyrdd a Thrafnidiaeth	8,372	8,329	8,206	(166)
Gwasanaethau Diwylliant a Chysylltiedig	6,067	5,814	5,383	(684)
Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu	1,713	1,955	1,642	(71)
Gwasanaethau Amgylcheddol	15,303	15,366	14,707	(596)
Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd	8,252	8,014	8,950	698
Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	9,710	9,710	9,520	(190)
Gwasanaethau Llys	333	318	288	(45)
Arbediad Ailstrwythuro Corfforaethol	(340)	0	0	340
Eitem Ddigwyddiadol	1,249			(1,249)
Cost Net Gwasanaethau	216,195	218,500	216,004	(191)
Ardollau	8,159	7,904	7,903	(256)
Incwm Buddsoddi Net	(362)	(421)	(418)	(56)

Costau Cyllido Cyfalaf	11,468	9,073	10,782	(686)
Cyfanswm Gwariant Net	235,460	235,056	234,271	(1,189)

Incwm Grant Ychwanegol

Mae swm sylweddol o incwm grant a chyfraniadau ychwanegol wedi dod i law yn ystod 2020-21 i gefnogi'r ymateb i COVID-19 a'r rhaglenni dal-i-fyny o ganlyniad. Mae'r tabl isod yn nodi'r swm a gafwyd yn y flwyddyn 2020-21; cafwyd incwm grant ychwanegol yn 2021-22 hefyd felly nid yw'r ffigyrau'n adlewyrchu cyfanswm y grantiau a gafwyd dros gyfnod y pandemig.

Math o Incwm	Cyfanswm Incwm		
	Cyllideb Dreigl Ch3	Alldro Rhagamcanol Ch3	Alldro Gwirioneddol
	2020-21	2020-21	2020-21
	£'000	£'000	£'000
Ffioedd a Thaliadau Disgresiwn	11,748	6,885	5,386
Taliadau Statudol	11,689	12,195	12,276
Rhenti	28,124	27,708	27,560
Gwerthiant	1,292	659	870
Asiantaeth, Ad-daliadau a Chyfraniadau	23,781	26,283	28,471
Llog (gan gynnwys incwm buddsoddi net)	376	430	432
Cyfanswm Ffioedd a Thaliadau	77,010	74,160	74,995
Grantiau'r Llywodraeth	60,913	73,463	105,120
Cyfanswm Ffioedd, Taliadau a Grantiau	137,923	147,623	180,115

Mae incwm grant uwch a gafwyd yn cynnwys:

- £22.208m o gyllid o Gronfa Galedi COVID-19 Llywodraeth Cymru (ar gyfer gwariant ychwanegol ac incwm a gollwyd); mae'n cynnwys £3.357m a ddangosir mewn Cyfrifon Daliannol
- £1.285m mewn cyllid Ffyrlo gan CaThEM (a ddefnyddiwyd i wrthbwysu cyfanswm incwm a gollwyd mewn gwasanaethau)
- £1.009m ar gyfer Profi, Orlhain, Diogelu
- £0.795m mewn cymorth i weinyddu Grantiau Busnes
- £0.065m mewn cymorth i weinyddu Gorchuddion Wyneb mewn Ysgolion
- £0.152m o gyllid ar gyfer Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor
- £0.127m mewn cymorth ar gyfer Ymgyrch Stack mewn perthynas â Brexit
- £1.373m mewn grantiau Addysg ar gyfer yr ALI, ar ffurf y Grant Datblygu Disgyblion a Grant Gwella Ysgolion y Consortia Rhanbarthol
- £3.177m mewn grantiau Addysg Dal i Fyny, Gweithredol, ADY a Chynhaliath

- £0.752m o gyllid Teuluoedd yn Gyntaf a Dechrau'n Deg
- £0.907m mewn grantiau Gofal Cymdeithasol
- £0.638m mewn grantiau Prifffyrdd
- £2.798m mewn cymorth Gostwng Costau, Digiddeiddio a gweinyddu Grantiau
- £15.599m mewn Rhyddhad Ardrethi Annomestig Cenedlaethol y Stryd Fawr

Bu gostyngiad mewn rhai grantiau hefyd lle nad oedd yn bosibl bwrw ymlaen â rhaglenni neu lle nad oedd y cyllid a gafwyd fel a gyllidebwyd gan gynnwys gostyngiad o £2.282m mewn incwm grant parthed Gweinyddu Budd-dal Tai. Cafodd gwariant ei ostwng yn ôl y gostyngiad cyfatebol mewn incwm grant a gafwyd ar gyfer y cynlluniau hyn.

Grantiau Eraill Heblaw Rhai'r Cyngor

Fel rhan o'r ymateb i COVID-19, mae Cyngor Sir Penfro hefyd wedi gweinyddu'r broses o ddosbarthu Grantiau Busnes, taliadau i Weithwyr Gofal, Grantiau Gweithwyr Llawrydd a thaliadau hunanynysu. Nid yw'r taliadau hyn wedi'u cynnwys yn y cyfrifon rheoli yr adroddwyd arnynt gan mai gweithredu fel asiantaeth i Lywodraeth Cymru y mae Cyngor Sir Penfro. Mae'r tabl isod yn dangos gwerth grantiau a drosglwyddwyd i hawlyddion yn ystod 2020-21:

	£'000
Grantiau Cymorth Busnes	85,404
Taliad o £500 i Weithwyr Cymorth	1,924
Grantiau o £2500 i Weithwyr Llawrydd	568
Taliadau Hunanynysu o £500	114
Taliadau Salwch Statudol i Gartrefi Gofal	66
Cyfanswm	88,076

Gostyngiadau mewn Costau/Arbedion Effeithlonrwydd 2020-21

Roedd y targed gostyngiadau mewn costau/arbedion effeithlonrwydd ar gyfer 2020-21 yn £7.953m (£5.250 + £2.703m o lithriant yn 2019-20). O ganlyniad i ailbennu ffocws blaenoriaethau gwasanaethau ar reoli effaith COVID-19, nid yw £5.113m (64.3%) o'r targed hwn wedi cael ei gyflawni gan arwain at fwy o bwysau yn 2020-21 a 2021-22.

Mae'r tabl isod yn dangos y gostyngiadau mewn costau/arbedion effeithlonrwydd y cytunwyd arnynt ar lefel Cyfarwyddiaethau ynghyd â manylion cyflawni a lithriant i 2021-22.

Gostyngiadau mewn Costau/ Arbedion Effeithlonrwydd gan Cyfarwyddiaethau:	Targed 2020-21 £000'oedd	I'w Cyflawni/ I'w Cyflawni'n Rhannol yn Ôl y Rhagfynegiad yn Ch3 2020-21 £000'oedd	Alldro a Gyflawnwyd 2020-21 £000'oedd	Lithriant i 2021-22 £000'oedd
Gwasanaethau Addysg	1,130	1,003	406	724
Gofal Cymdeithasol – Plant	669	76	19	650
Gofal Cymdeithasol – Oedolion	3,158	1,397	1,275	1,883
Y Gronfa Gyffredinol Tai	19	2	2	17
Gwasanaethau Prifffyrdd a Thrafnidiaeth	214	6	1	408
Gwasanaethau Diwylliant a Chysylltiedig	384	143	100	320
Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu	432	102	73	359
Gwasanaethau Amgylcheddol	693	388	388	323
Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd				
Eraill	136	100	81	55
Cyfrifon Daliannol Canolog ac Eraill	1,118	538	495	374
Cyfanswm Gostyngiadau mewn Costau / Arbedion Effeithlonrwydd 2020-21	7,953	3,755	2,840	5,113

Gwariant Cyfalaf 2020-21

(a) Roedd gwariant cyfalaf gwirioneddol y Cyngor ar gyfer 2020-21 yn £51.879m yn erbyn alldro rhagamcanol o £88.640m. Amrywiannau allweddol:

- Mae £1.345m ar gyfer addysg yn ymwneud â'r Grant Cynhaliath Addysg. Mae cynlluniau wedi cael eu hadnabod; fodd bynnag, fe wnaeth pandemig COVID-19 achosi oedi gyda'r cynnydd.

- Y Cyfrif Refeniw Tai. Fe gyfyngodd pandemig COVID-19 ar fynediad at gartrefi'r Cyfrif Refeniw Tai. Bu oedi gyda'r rhaglen ac fe wneir pob ymdrech i wneud iawn am hyn yn 2021-22.
- Y Gronfa Gyffredinol Tai. Bu oedi ar safle Sipsiwn a Theithwyr Kingsmoor oherwydd clymog Japan a'r tendr ar gyfer y bloc amwynderau. Nid yw'r benthyciad ailgylchadwy "Troi Tai'n Gartrefi" sy'n ariannu gwaith i adeiladau preswyl gwag fel y gellir eu defnyddio unwaith eto wedi cael ei ddefnyddio.
- Cynllunio a Datblygu. Er bod gwaith wedi dechrau ar y safle, nid yw cynllun adfywio "Glan Cei'r Gorllewin" sy'n adnewyddu hen safle Ocky Whites wedi symud ymlaen fel a ragwelwyd yn wreiddiol yn ystod 2020-21
- Mae'r tanwariant o £527m yn y Gwasanaethau Amgylcheddol yn ymwneud â'r orsaf trosglwyddo gwastraff sy'n gysylltiedig â gwaith cyfredol ar leoliad y safle.
- Corfforaethol. Mae cynllun trawsnewid y gweithlu'n brosiect parhaus. Nid yw'r costau fel a ragwelwyd. Costau ar gyfer Rhwydwaith Ffeibr Llawn Lleol oherwydd effaith o 2021-22 ymlaen.

Mae'r Tabl isod yn dangos sut y mae'r gwariant cyfalaf wedi cael ei ariannu yn ystod 2020-21.

	2020-21 Rhagamcanol Alldro £m	2020-21 Gwirioneddol £m
Addysg	7.5	4.7
Gofal Cymdeithasol	4.0	2.8
Priffyrdd a Thrafnidiaeth	9.9	7.1
Y Gronfa Gyffredinol Tai	2.6	1.0
Gwasanaethau Diwylliant a Chysylltiedig	2.0	1.5
Cynllunio a Datblygu	15.0	8.4
Amgylcheddol	2.0	1.1
Corfforaethol	11.0	2.1
21ain Ganrif:		
Band A	2.2	1.8
Band B	12.1	11.2
Y Fargen Ddinesig	4.2	0.0
Y Cyfrif Refeniw Tai	16.1	10.2
CYFANSWM	88.6	51.9
<i>Faint o'r Canlynol sydd wedi'i Gynnwys yn yr Uchod:</i>		
Heblaw'r Trysorlys	1.2	1.1
Wedi'i ariannu gan:		
Cyllid Benthyciadau		
Cyffredinol – Â Chymorth	1.5	0.0
21ain Ganrif - Â Chymorth	3.0	0.5
21ain Ganrif - LGBTI	0.0	0.0

Cyffredinol – Heb Gymorth	6.0	0.5
21ain Ganrif - Heb Gymorth	0.0	0.0
Y Fargen Ddinesig - Heb Gymorth	0.0	0.0
Y Cyfrif Refeniw Tai (Cap Benthycu)	1.8	0.0
Benthyciad Llywodraeth Cymru - Salix	0.1	0.0
	12.4	1.0
Grantiau/Cyfraniadau		
Grantiau Cyfalaf Cyffredinol ac Eraill	33.8	24.0
21ain Ganrif	11.4	12.4
Y Fargen Ddinesig	4.1	0.0
Y Cyfrif Refeniw Tai (gan gynnwys Lwfans Atgyweiriadau Mawr)	4.6	5.4
	53.9	41.8
Adnoddau Cyfalaf		
Cyffredinol	6.3	2.8
21ain Ganrif	0.0	0.1
Y Fargen Ddinesig	0.2	0.0
Y Cyfrif Refeniw Tai	9.6	4.7
	16.1	7.6
Cronfeydd Wrth Gefn Wedi'u Clustnodi		
Cyffredinol	6.2	1.5
CYFANSWM	88.6	51.9